

JP „Komunalno Brčko“ d.o.o.
Brčko distrikt BiH

ЈП „Комунално Брчко“ д.о.о.
Брчко дистрикт БиХ

JP „Komunalno Brčko“ d.o.o.
Brčko distrikt BiH

Godišnji izvještaj o radu
za period 1.1. – 31.12.2024.

Februar 2025.

Godišnji izvještaj o radu Javnog preduzeća za komunalne djelatnosti „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH predstavlja vjerodostojan prikaz rezultata poslovanja Preduzeća ostvarenih za period januar – decembar 2024. poslovne godine.

Izvještaj obuhvata podatke o poslovanju četiri Radne jedinice preduzeća – Administracije, Elektrodistribucije, Vodovoda i kanalizacije i Čistoće.

SADRŽAJ

1. UVOD	5
1.1. Osnivanje preduzeća	6
1.2. Djelatnost preduzeća	6
1.3. Rukovodstvo preduzeća	6
2. ŠEMA ORGANIZACIONE STRUKTURE JP „KOMUNALNO BRČKO“	7
3. KORPORATIVNA KULTURA	8
4. INTEGRISANI SISTEM UPRAVLJANJA	9
4.1. Ciljevi kvaliteta za 2024. godinu	9
5. RJ ADMINISTRACIJA	11
5.1. LJUDSKI RESURSI	12
5.1.1 Saradnja sa zajednicom	12
5.2. ODNOSI S KUPCIMA	13
6. RJ ELEKTRODISTRIBUCIJA	14
6.1. Bez promjene cijene električne energije za domaćinstva u 2024. godini	14
6.2. Realizacija projekata	14
6.3. Redovne aktivnosti RJ Elektrodistribucija	15
6.4. Bilans električne energije	16
7. RJ VODOVOD I KANALIZACIJA	23
7.1. Realizacija projekata	23
7.2. Redovne aktivnosti	26
7.2.1. Fabrika vode	26
7.2.2. Vodovodna mreža	26
7.2.3. Lokalni vodovodni sistemi pod upravom JP “Komunalno Brčko”	29
7.2.4. Mikrobiološki pregledi uzoraka vode	29
7.2.5. Kanalizaciona mreža	31
8. RJ ČISTOĆA	32
8.1. Realizacija projektnih aktivnosti	32
8.2. Prikupljanje i odvoz otpada	33
8.3. Održavanje gradske deponije	34
8.4. Održavanje javnih saobraćajnih i zelenih površina	34
8.5. Zbrinjavanje pasa i animalnog otpada	35
8.6. Održavanje javnih prometnih površina u zimskom periodu	36
9. FINANSIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA ZA 2024. GODINU	37
9.1. Bilans uspjeha	37
9.1.1. Poslovni prihodi	38
9.1.2. Poslovni rashodi	39
9.1.3. Finansijski prihodi	47
9.1.4. Finansijski rashodi	47
9.1.5. Ostali prihodi	48

9.1.6. Ostali rashodi i gubici	48
9.1.7. Uporedni pregled ostavrenih prihoda i rashoda	50
9.2. Bilans stanja.....	51
9.2.1. Stalna sredstva i dugoročni plasmani	52
9.2.2. Tekuća sredstva.....	52
9.2.3. Kapital	54
9.2.4. Dugoročna rezervisanja	54
9.2.5. Dugoročne obaveze.....	54
9.2.6. Kratkoročne obaveze	54
9.2.7. Pasivna vremenska razgraničenja.....	55
9.3. Izvještaj o novčanim tokovima	56
9.3.1. Upravljanje finansijskim rizicima	57
9.3.2. Izabrani finansijski podaci	58
9.3.3. Finansijski pokazatelji	59
9.3.4. Rentabilnost investiranog kapitala.....	63
10. Grafikoni	64
11.ZAKLJUČAK :	65

1. UVOD

U skladu sa Zakonom o javnim preduzećima Brčko distrikta BiH, Javno preduzeće “Komunalno Brčko” d.o.o. Brčko distrikt BiH dužno je da najmanje dva puta godišnje podnosi Skupštini Brčko distrikta BiH i Vladi Brčko distrikta BiH izvještaj o radu i finansijskom poslovanju javnog preduzeća.

Izvještaj o ostvarenim rezultatima poslovanja JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH za 2024. godinu obuhvaćeni su najznačajniji pokazatelji poslovanja, među kojima realizacija elektroenergetskog bilansa, obim proizvodnje i distribucije vode, količina prikupljenog i deponovanog otpada, održavanje i uređenje javnih i zelenih površina, kao i drugi relevantni podaci.

Osnovne djelatnosti preduzeća u izvještajnom periodu obavljane su na zadovoljavajući način.

JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH je u periodu 01.01.- 31.12.2024. godine ostvarilo ukupne prihode u iznosu od 65.756.130 KM, ukupne rashode u iznosu od 67.104.310 KM, te ostvarilo gubitak perioda u iznosu od -1.348.180 KM, što je opširnije obrazloženo u dijelu izvještaja o finansijskim pokazateljima poslovanja preduzeća za 2024. godinu.

Prezentovane informacije u ovom izvještaju o poslovanju mogu poslužiti za realno i objektivno sagledavanje rezultata poslovanja za 2024. godinu, kao i za donošenje poslovnih odluka o poboljšanju rezultata poslovanja JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH u narednom periodu, a sve u cilju dugoročnog održivog poslovanja preduzeća.

Ovaj izvještaj, u sažetom izdanju, sačinjen je na osnovu izvještaja svih organizacionih jedinica u preduzeću, te su svi procesi opširnije opisani u zasebnim izvještajima sektora, službi, odjeljenja i radnih jedinica preduzeća.

Godišnji izvještaji i planovi poslovanja preduzeća, nakon usvajanja od strane Skupštine Brčko distrikta BiH, dostupni su zainteresovanim stranama i putem zvanične web stranice preduzeća komunalno.ba.

1.1. Osnivanje preduzeća

Javno preduzeće „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH osnovano je Odlukom Skupštine Brčko distrikta BiH broj: 0-02-022-81/07 od 26.06.2007. godine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“ broj: 20/07, 21/07, 24/08.) i upisano u Registar kod Osnovnog suda Brčko distrikta BiH pod brojem: 096-0-Reg-07-000889 od 28.12.2007. godine. Preduzeće posluje od 01.01.2008. godine u skladu sa Odlukom o osnivanju i Zakonom o javnim preduzećima Brčko distrikta BiH.

1.2. Djelatnost preduzeća

Osnovne djelatnosti JP „Komunalno Brčko“ su distribucija, snabdijevanje i trgovina električnom energijom, proizvodnja i distribucija vode, prikupljanje, transport i deponovanje otpada, čije obavljanje je uređeno kroz organizacionu strukturu od četiri radne jedinice:

- ✓ RJ Elektrodistribucija,
- ✓ RJ Vodovod i kanalizacija,
- ✓ RJ Čistoća, i
- ✓ RJ Administracija.

1.3. Rukovodstvo preduzeća

Javnim preduzećem „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH upravlja Upravni odbor od pet članova, koji za svoj rad odgovara osnivaču – Skupštini Brčko distrikta BiH.

Skupština Brčko distrikta BiH je u Upravni odbor JP „Komunalno Brčko“ imenovala:

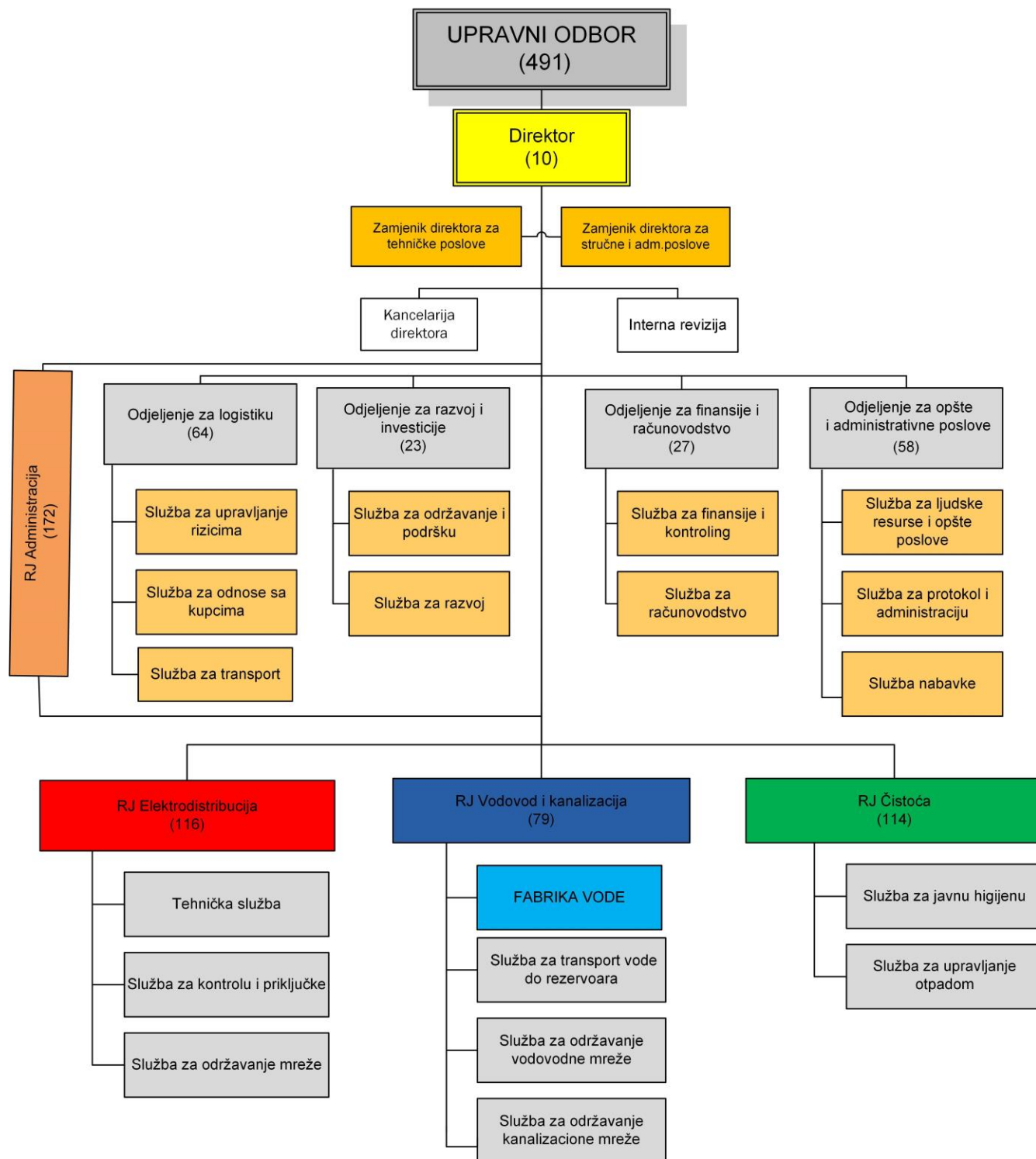
- ✓ Davora Ninića, predsjednik UO
- ✓ Mihaila Simikića, potpredsjednik UO
- ✓ Seada Šadića, član
- ✓ Mirsada Arnautovića, član
- ✓ Sašu Vrkačevića, član.

U skladu sa odlukom, članovi Upravnog odbora imenovani su na period od četiri godine, počevši od dana imenovanja, uz mogućnost ponovnog imenovanja, s tim da isti članovi ne mogu biti imenovani više od dva puta uzastopno.

Upravni odbor Javnog preduzeća „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH je na mjesto vršioca dužnosti direktora preduzeća 19. novembra 2024. godine, imenovao Armina Drapića. Odluka o imenovanju v.d. direktora traje do okončanja iznora i imenovanja direktora JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH, a najduže na period od 6 mjeseci.

Nakon izmjene Zakona o javnim preduzećima, JP „Komunalno Brčko“ bilo je u obavezi da izabere i dva zamjenika direktora. U izvještajnom periodu, funkciju zamjenika direktora za tehničke poslove obavljao je Luka Marić, a funkciju zamjenika direktora za stručne i administrativne poslove obavljao je Mićo Stevanović.

2. ŠEMA ORGANIZACIONE STRUKTURE JP „KOMUNALNO BRČKO“

3. KORPORATIVNA KULTURA

Misija JP „Komunalno Brčko“ - Naša misija je da pružamo usluge distribucije i snabdijevanja električnom energijom, proizvodnju i distribuciju vode, prikupljanje i odvodnju otpadnih voda, prikupljanje i deponovanje otpada te održavanje higijene javnih površina. Sve usluge su na nivou propisanog kvaliteta, maksimalno prilagođene zahtjevima korisnika. Poslujemo transparentno, poštujući zakonske propise, primjenjujući najviše standarde u oblasti upravljanja poslovnim procesima i razvijamo partnerske odnose sa korisnicima naših usluga, institucijama, dobavljačima te ostalim zainteresovanim stranama.

Naša vizija – Želimo biti primjer uspješnog preduzeća koje pruža komunalne usluge u skladu sa najvišim standardima kvaliteta, ostvarujući zadovoljstvo kupaca, zaposlenih i šire društvene zajednice, te preduzeće koje stalno unapređuje procese rada i sistem poslovanja, integrišući pitanje zaštite životne sredine, brige za zaposlenike i posjetioce, te bezbjednost informacija u sve radne aktivnosti.

TEMELJNE VRIJEDNOSTI :

- **Profesionalnost** – u obavljanju poslova i zadataka zaposlenici postupaju ispravno, pravedno i nepristrasno, te savjesno i odgovorno, u skladu sa najvišim profesionalnim standardima, propisima i rokovima, izgrađujući pri tome odnose međusobnog povjerenja i saradnje;
- **Usmjerenost na kupce** – prepoznavamo potrebe naših kupaca, te doprinosimo ostvarivanju njihovih ciljeva, nudeći im visoko-kvalitetnu uslugu;
- **Ekološka osviještenost** – temelje za buduće generacije gradimo zajedno sa lokalnom zajednicom, pri tome omogućavajući zaštitu životne sredine, poboljšanje kvaliteta života zajednice u kojoj poslujemo, kao i održivi razvoj;
- **Timski rad** – pružanje kvalitetne usluge i stvaranje novih vrijednosti za širu zajednicu, rezultat je timskog rada. Zajedničkim djelovanjem pridonosimo razvoju preduzeća, uz potpuno uvažavanje individualnosti svakog pojedinog zaposlenika, kao i posebnosti okruženja u kojem poslujemo;
- **Lični razvoj** – svaki naš zaposlenik posjeduje potencijal i na nama je da omogućimo potpuni razvoj vještina i stručnih znanja koje posjeduje. Posebno cijenimo i podstičemo razvoj naših ljudskih potencijala u cilju stvaranja dodatne vrijednosti za svakoga od njih ponaosob, kao i preduzeća u cjelini.
- **Odgovornost i posvećenost** - svaki naš zaposlenik odgovorno pristupa svakom zadatku, te daje maksimum u postizanju najboljih rezultata i ostvarenju postavljenih ciljeva.

STRATEŠKI CILJEVI :

- **Finansijska samoodrživost** preduzeća po svim djelatnostima,
- **Kvalitetna usluga**, u skladu sa zahtjevima kupaca i važeće legislative,
- **Materijalno-tehnička opremljenost** preduzeća u skladu sa potrebama i zahtjevima poslovnih procesa,
- **Vodeći snabdjevač električnom energijom** kupaca u Brčko distriktu BiH,
- **Povećani kapaciteti i kompetencije** preduzeća za obavljanje komunalne djelatnosti,
- **Održani i unaprijeđeni sistemi upravljanja**,
- **Efikasno upravljanje ljudskim resursima**.

4. INTEGRISANI SISTEM UPRAVLJANJA

JP „Komunalno Brčko“ posluje poštujući i primjenjujući zahtjeve Sistema upravljanja kvalitetom u skladu sa međunarodnim standardom ISO 9001:2015, zatim Sistema upravljanja okolinom u skladu sa ISO 14001:2015, Sistema upravljanja zaštitom i bezbjednošću na radu u skladu sa OH&S 45001:2018 i u skladu sa Sistemom upravljanja sigurnošću informacija u skladu sa ISO 27001:2013, koji su integrisani u jedinstven sistem upravljanja.

Ciljevi i planirani rezultati u svim segmentima poslovanja preduzeća realizovani su uz poštovanje definisane Politike kvaliteta, Politike zaštite životne sredine, OH&S politike i Politike sigurnosti informacija, koje su javnosti dostupne na internet stranici preduzeća komunalno.ba, te u svim objektima preduzeća vidno istaknute.

U 2024. godini u preduzeću su realizovani interni auditi, preispitivanja upravljačkih sistema od strane rukovodstva, nadzorni eksterni auditi, te resertifikacija audita – Sistem upravljanja zaštitom zdravlja i bezbjednosti na radu u skladu sa standardom ISO 45001:2018. Resertifikacijski audit je pozitivno ocijenjen, te je preduzeću od strane ovlaštene sertifikacijske kuće produžen sertifikat za navedeni međunarodni standard na još tri godine.

4.1. Ciljevi kvaliteta za 2024. godinu

Ciljevi kvaliteta za 2024. godinu su usvojeni kada i Plan poslovanja preduzeća, s obzirom da su sastavni dio Plana.

Ciljevi i njihovo ostvarenje zaključno sa 31.12.2024. godine, dati su u tabelarnom prikazu:

R.BR.	CILJ	ODGOVORNO LICE ZA REALIZACIJU	ROK ZA REALIZACIJU	REALIZACIJA U IZVJEŠTAJNOM PER.
1.	Smanjenje gubitaka električne energije na nivo 9,6%	šef Službe za kontrolu i priključke	31.12.2024.	Cilj nije ostvaren Gubici iznose 10,00%
2.	Očitavanje krajnjih kupaca u procentu većem od 99%	šef Službe za kontrolu i priključke	31.12.2024.	Cilj ostvaren. Procenat prosječno neočitani potrošača iznosi 0,03%
3.	Stavljanje pod daljinski nadzor za očitavanje preostale kupce koji imaju poluindirektno brojilo i veće kupce iz kategorije 0,4 kV-ostala potrošnja	šef Službe za kontrolu i priključke	31.12.2024.	Cilj ostvaren. Nabavljen i ugrađen planirani broj poluinduktivnih brojila
4.	Ostvariti procent naplate svih usluga od 97% (97,50% naplata električne energije, 94,50%, naplata vode i 93 % naplata usluge odvoza smeća) u odnosu na fakturisanu realizaciju	pomoćnik direktora za logistiku pomoćnik direktora za finansije	31.12.2024.	Cilj ostvaren Naplaćeno 97,20% svih usluga (El. enerija 97,50 %; voda 95,44 %; odvoz smeća 94,22 %). Naplaćeno je 2.000.000 KM potraživanja iz ranijeg perioda, te 474.811 KM avansnih uplata

	Naplatiti 570.000KM akumuliranih potraživanja iz predhodnih godina : naplata EE u iznosu od 500.000 : naplata vode u iznosu od 30.000 KM i naplata smeća u iznosu od 40.000 KM)			
5.	95% primljenih zahtjeva i reklamacija riješeno u definisanim rokovima	šef Sektora za priključke i reklamacije, šefovi RJ	31.12.2024.	Cilj ostvaren. 95,50 % zahtjeva riješen u definisanim rokovima (el.en = 93,92%; voda = 94,15%; smeće = 96,48%; administracija = 98,39
6.	Ostvarena prosječna ocjena zadovoljstva kupaca 3,9 u sistemu od 1-5	šef Sektora za priključke i reklamacije, šefovi RJ	31.12.2024.	Cilj ostvaren. Prosječna ocjena zadovoljstva kupaca iznosi 4,11 uz nekoliko preporuka i sugestija od strane kupaca
7.	Obezbjediti bolji finansijski rezultat u RJ Čistoća za 5% u odnosu na 2023. godinu	Šef RJ Čistoća	31.12.2024.	Cilj nije ostvaren FR 31.12.2023. = -497.633 KM; 31.12.2024. = - 824.614 KM
8.	Recertifikacija Sistema upravljanja zaštitom zdravlja i bezbjednosti na radu u skladu sa standardom ISO 45001:2018	menadžer kvaliteta	31.12.2024.	Cilj ostvaren Usvojena nova OHAS politika Usvojeni OHAS ciljevi za 2024. godinu – na potpisu kod direktora Revidirane liste opasnosti i procjene rizika za radna mjesta 9.07.2024.Realizovan recertifikacijski audit, te preduzeće steklo sertifikat za naredne 3 godune
9.	Implementirati sistem upravljanja antikorupcijom u skladu sa standardom ISO 37001:2016	menadžer kvaliteta	31.12.2024.	Cilj djelimično ostvaren Realizovana edukacija obučeno 9 zaposlenih Pripremljen prijedlog RG za izradu novih akata u skladu sa zahtjevima nove verzije standarda.

5. RJ ADMINISTRACIJA

Radna jedinica Administracija jedna je od četiri radne jedinice u Preduzeću koja svojim ciljevima, aktivnostima i radnim zadacima nastoji da održava i unapređuje kvalitetan odnos sa kupcima, a ujedno je i podrška u radu ostalim radnim jedinicama.

Djelatnost Radne jedinice Administracija obavlja se kroz Kancelariju direktora i četiri odjeljenja:

- Odjeljenje za opšte i administrativne poslove,
- Odjeljenje za finansije i računovodstvo,
- Odjeljenje za logistiku i
- Odjeljenje za razvoj i investicije.

Kancelarija direktora pruža podršku u radu Upravnom odboru i direktoru Preduzeća kroz pripremu i koordinaciju aktivnosti, praćenje realizacije odluka najvišeg rukovodstva, te pripremu planova i izvještaja za efikasno upravljanje Preduzećem. Iz Kancelarije direktora se iniciraju i realizuju kontrole i interne revizije svih segmenata poslovanja Preduzeća, kao i aktivnosti koje su usmjerene na izgradnju kvalitetnih odnosa sa javnošću i stvaranje prepoznatljivog i pozitivnog imidža Preduzeća u javnosti.

Odjeljenje za opšte i administrativne poslove upravlja ljudskim resursima, provodi postupke javnih nabavki, brine o kancelarijskom poslovanju i tokovima dokumentacije u Preduzeću, te o tehničkom i fizičkom obezbjeđenju imovine i lica u Preduzeću. U sastavu Odjeljenja su Služba za ljudske resurse i opšte poslove, Služba za protokol i administraciju i Služba nabavke.

Odjeljenje za finansije i računovodstvo provodi finansijsku politiku Preduzeća, upravlja novčanim tokovima, primjenjuje računovodstvene standarde i priprema finansijske analize i izvještaje. U sastavu Odjeljenja su Služba za finansije i kontroling i Služba za računovodstvo.

Odjeljenje za logistiku je kroz svoje aktivnosti usmjereno na saradnju, komunikaciju i stalno unapređenje odnosa s kupcima, te pozicioniranje imidža Preduzeća u javnosti i zaštitu na radu. U okviru Odjeljenja organizovane su Služba za odnose s kupcima, Služba za upravljanje rizicima i Služba za transport.

Odjeljenje za razvoj i investicije se kroz svoje aktivnosti bavi održavanjem integrisanog sistema upravljanja, upravljanjem projektima, održavanjem opreme, vozila i objekata Preduzeća. Odjeljenje aktivnosti provodi kroz Službu za razvoj i Službu za održavanje i podršku.

5.1. LJUDSKI RESURSI

U poslovnom okruženju, u kojem su tehnologije i informacije svima dostupne, preduzeća svoju konkurentsku prednost mogu graditi samo na jednom resursu - svojim zaposlenicima, njihovim sposobnostima, znanjima i motivaciji.

Imajući u vidu da unapređenje organizacione strukture preduzeća i razvoj kadrova predstavlja okvir za povećanje efikasnosti u cilju pružanja kvalitetnijih usluga i ostvarenju principa usmjerenosti preduzeća prema korisnicima, **razvoj ljudskih resursa** je identifikovan kao strateško usmjerenja.

U okviru redovnih aktivnosti, Služba za ljudske resurse i opšte poslove uredno je vodila matičnu evidenciju zaposlenih po svim osnovama (određeno, neodređeno, pripravnčki staž, praksa i dr.), te realizovala sve planske aktivnosti iz oblasti radno – pravnih odnosa.

Jedan od osnovnih zahtjeva sistema kvaliteta je stručnost i osposobljenost zaposlenika za obavljanje radnih zadataka, rukovanje opremom, obavljanje procesnih aktivnosti, kontrolu kvaliteta proizvoda i procesa u skladu sa zahtjevima radnog mjesta i poslovnih proces. Stručno osposobljavanje zaposlenih realizovano je u skladu sa:

- ✓ Planom stručnog usavršavanja i osposobljavanja zaposlenih,
- ✓ Vanplanskom edukacijom
- ✓ Internom edukacijom.

Važećom sistematizacijom radnih mjesta, u JP „Komunalno Brčko“, predviđen je ukupno 491 izvršilac, dok je na **dan 31.12.2024.** godine u Preduzeću zaposleno 451 lica, od čega je 439 na neodređeno i 12 na određeno vrijeme.

Nacionalna struktura	Bošnjaci	Srbi	Hrvati	Ostali	Ukupno
Godina					
2019.	207	194	62	7	470
2020.	202	188	61	7	458
2021.	191	180	58	7	436
2022.	198	182	56	6	442
2023.	204	178	56	5	443
2024.	203	186	56	6	451

U 2024. godini realizovan je Program poslovne orijentacije za sve nove zaposlenike. Prethodno je realizovana konkursna procedura za 39 radnih pozicija, od toga jedna na određeno i 38 na neodređeno radno vrijeme.

5.1.1. Saradnja sa zajednicom

Preduzeće je u 2024. godini nastavilo višegodišnju saradnju sa Pravosudnom komisijom Brčko distrikta BiH na realizaciji programa “Rad za opšte dobro na slobodi”, prilikom koje osuđenici kaznu zatvora mijenju radom za opšte dobro na slobodi, a bila su dva takva slučaja u 2024. godini.

Na osnovu zaključenog Ugovora o obavljanju praktične nastave između JP “Komunalno Brčko” i JU Poljoprivredna i medicinska škola, učenici IV razreda smijera ekološki tehničar prema Planu provođenja stručne prakse tokom školske godine 2024/2025. godine, jednom sedmično praksu obavljaju u Fabrici vode, a i 1 student je odradio praksu na Fabrici vode.

5.2. ODNOSI S KUPCIMA

Kupci i korisnici usluga JP „Komunalno Brčko“ su u periodu od 01.01. – 31.12.2024. godine ostvarili 34.821 pojedinačnih kontakata sa Službom za odnose s kupcima, kroz više kanala komunikacije, a koji se odnose na podnošenje zahtjeva, reklamacije kupaca isl.

95,50% primljenih zahtjeva i reklamacija riješeno je u definisanim rokovima: 93,92% riješenih zahtjeva-reklamacija za RJ „Elektrodistribucija“, 94,15% riješenih zahtjeva-reklamacija za RJ „Vodovod i kanalizaciju“, 96,48 % riješenih zahtjeva-reklamacije za RJ „Čistoća“ i 98,39% riješenih zahtjeva-reklamacija iz oblasti poslova RJ „Administracija“.

Prema pokazateljima godišnjeg izvještaja Službe za odnose s kupcima i fakturisanju realizaciji za period 01.01.-31.12.2024., a naplaćenju za period 01.02.2024.-31.01.2025. godine, sa osvrtom na dio naplaćene realizacije iz prethodnih godina, ostvarena je naplata svih usluga sa 97,20 % (97,50% naplata električne energije, 95,44% naplata vode i 94,22% naplata usluge odvoza smeća). U ovim procentima prikazana je i naplata dugovanja iz prethodnih godina u iznosu od 2.000.000 KM, te 474.811 KM avansnih uplata.

Pokretanje prinudnih mjera naplate doprinijelo je ostvarenju planiranih procenata naplate svih usluga, te i značajnoj naplati dijela potraživanja iz prethodnih godina. Primjenjene su sljedeće mjere prinudne naplate:

- ✓ Izdato 8.278 naloga za isključenje električne energije zbog duga
- ✓ Isključena 523 kupca sa elektrodistributivne mreže
- ✓ Izdato 9.234 opomene pred isključenje i tužbu za sve tri vrste usluga
- ✓ Tuženo 2.068 kupca radi neredovnog plaćanja računa za izvršene komunalne usluge.

Kupcima je omogućavano i plaćanje duga na rate, te je u izvještajnom periodu potpisano 229 ugovora o otplati duga na rate, što vrijednosno iznosi 634.900 KM.

6. RJ ELEKTRODISTRIBUCIJA

Osnovni zadatak Radne jedinice Elektrodistribucija je isporuka kvalitetne električne energije za više od 36.000 kupaca koje električnom energijom snabdijeva JP „Komunalno Brčko“. Elektrodistribucija obezbjeđuje godišnju isporuku oko 290 GWh električne energije, te upravlja i održava elektromrežu koju čini 100 km dalekovoda 35 kV, 410 km dalekovoda 10 kV, 8 čvornih trafo stanica 35/10 kV i 480 trafo stanica 10(20)/0,4 kV.

Radna jedinica Elektrodistribucija organizovana je kroz rad sljedećih službi:

- Tehnička služba,
- Služba za održavanje mreže, i
- Služba za kontrolu i priključke.

6.1. Bez promjene cijene električne energije za domaćinstva u 2024. godini

Tokom 2024. godine nije bilo razloga za povećanje cijena električne energije kategoriji domaćinstva i ostal 0,4 kV potrošnji iz razloga što je nakon provedene procedure javne nabavke, krajem novembra 2023. godine potpisan ugovor sa MH „Elektroprivreda“ RS za isporuku električne energije, kojim je utvrđena cijena električne energije od 65 EUR/MWh, a koja je bila nepromijenjena u odnosu na nabavnu cijenu iz 2023. godine.

Odlukom Državne regulatorne agencije za električnu energiju (DERK) došlo je do povećanja zavisnog troška balansiranja, što u konačnici utiče na povećanje ukupne cijene snabdijevanja Brčko distrikta BiH za 0,5 %. Navedeno povećanje nabavne cijene nije za posljedicu imalo pokretanje zahtjeva za tarifni postupak za promjenu tarifa za krajnje kupce koje određuje DERK (domaćinstva i ostala potrošnja na 0,4 kV naponu), tako da je cijena električne energije za domaćinstva za 2024. godinu ostala nepromijenjena. Izvršeno je neznatno povećanje tarifa za industrijske kupce i javnu rasvjetu u iznosu od 1,5 % - 2 %, a odluku o povećanju donio je Upravni odbor preduzeća.

6.2. Realizacija projekata

Izgradnja i rekonstrukcija ulične rasvjete

Tokom 2024. godine završeni su radovi na izgradnji i rekonstrukciji ulične rasvjete, koji su finansirani iz sredstava granta Vlade Brčko distrikta BiH, a koji se odnose na:
Postavljanje/zamjenu ulične rasvjete u MZ Šatorovići, MZ Stari Rasadnik, MZ Slijepčevići, MZ Meraje, MZ Krepšić 1, MZ Dizdaruša, MZ 4.Juli, MZ Bijela, MZ Ivici isl.

Revitalizacija i izgradnja elektroenergetskih objekata

U izvještajnom periodu izvršena je revitalizacija elektro energetskih objekata TS 8 MVA 35/10 u vrijednosti od 200.000 KM, izgradnja NN mreže u MZ Maoča, te izmiještanje električnih vodova u MZ Čoseti.

Iz vlastitih sredstava je nabavljena TS KBTS 10/20kV 1000 kVA, a vrijednost iste je 152.100 KM.

6.3. Redovne aktivnosti RJ Elektro distribucija

RJ Elektro distribucija je u 2024. godini obezbijedila efikasan distributivni sistem za isporuku električne energije krajnjim kupcima u Brčko distriktu BiH, te sigurno i pouzdano snabdijevanje električnom energijom propisanog kvaliteta.

Sve čvorne trafostanice prenosnog odnosa 35/10 kV remontovane su od jula do oktobra 2024. godine. Remonti se provode svake godine sa ciljem podizanja pogonske spremnosti čvornih trafostanica na viši nivo, ali i radi kontinuiranog, planskog i sistemskog održavanja ovih najznačajnijih i najvećih elektroenergetskih objekata u sistemu brčanske elektro distribucije.

Realizovane su i sljedeće aktivnosti:

- ✓ Kontinuirano praćenje elektroenergetskog bilansa i distributivnih gubitaka
- ✓ Aktivnosti po Operativnom planu za smanjenje gubitaka električne energije
- ✓ Održavanje, izgradnja i rekonstrukcija elektroenergetskih objekata
- ✓ Priklučenje novih kupaca na distributivnu mrežu
- ✓ Saradnja sa Državnom regulatornom komisijom za električnu energiju (DERK) - proveden regulatorni nadzor, dodijeljena licenca za obavljanje djelatnosti trgovine i snabdijevanja električnom energijom, provedeni tarifni postupci i dr.
- ✓ Učešće u radnim grupama za izradu Zakona o električnoj energiji i Zakona o obnovljivim izvorima električne energije Brčko distrikta BiH, učešće u drugim radnim grupama, treninzima, radionicama i online seminarima u organizaciji USAID-a.

U 2024. godini, za potrebe konzuma na teritoriji Brčko distrikta BiH, nabavljeno je 288.179.345 kWh električne energije, što je za 3,72% više u odnosu na 2023. godinu, kada je nabavljeno 277.836.036 kWh. Krajnjim kupcima je isporučeno ukupno 259.366.292 kWh električne energije uz ostvarene gubitke u distribuciji u relativnom iznosu od 10,00 %.

Godina	Gubici električne energije u %
2008.	19,87
2009.	16,99
2010.	15,12
2011.	14,39
2012.	14,24
2013.	13,06
2014.	13,39
2015.	13,08
2016.	12,38
2017.	11,39
2018.	11,23
2019.	10,72
2020.	10,65
2021.	10,90
2022.	9,78
2023.	10,12
2024.	10,00

Kadrovska popunjenost RJ Elektro distribucije u 2024. godini nije u skladu sa važećom sistematizacijom, odnosno postoji dosta nepopunjenih pozicija, u prvom redu nedovoljna kadrovska popunjenost pozicija inženjera elektrotehnike, VKV i KV elektromontera. Suočeni smo sa problemom

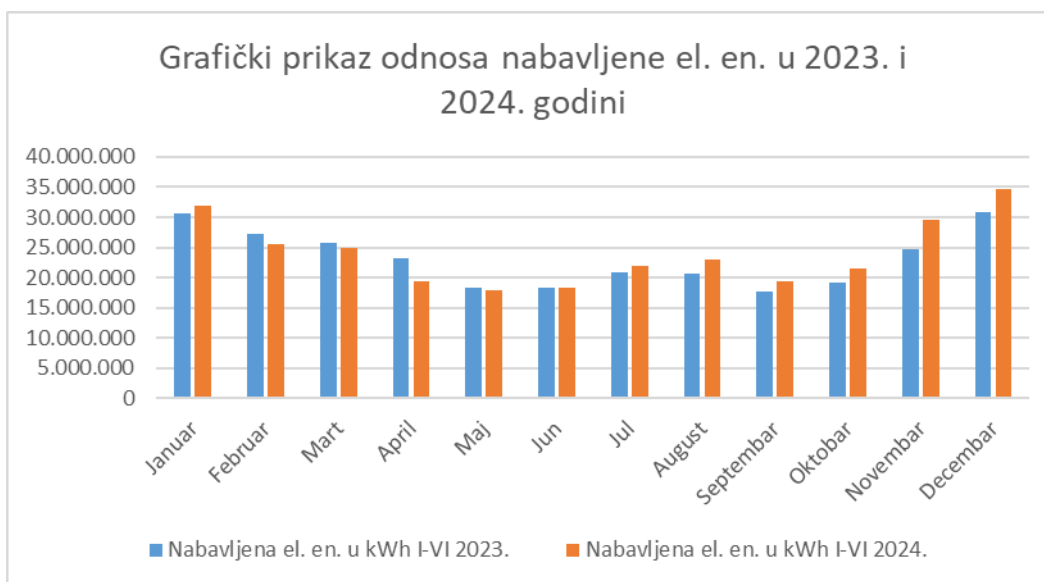
odlaska stručnog kadra elektrostruke zbog napuštanja preduzeća, odlaska radnika u penziju i na plaćeno odsustvo. Zbog svega navedenog, u narednom periodu neophodno je kadrovsko popunjavanje upražnjenih radnih mjesta i stvaranja boljih uslova rada, kroz novo finansijsko vrednovanje rada stručnog kadra deficitarne elektrostruke, da bi bio zaustavljen negativan trend odliva stručne radne snage, a u cilju poboljšanja kvaliteta rada, što implicira ostvarenju očekivanog finansijskog rezultata RJ Elektro distribucija.

6.4. Bilans električne energije

Nabavka električne energije u 2024. godini, kako je već navedeno, vršena je od MH “Elektroprivreda RS“ a.d. Trebinje. Nabavljeno je ukupno 288.179.345 kWh električne energije, kupcima je isporučeno 259.366.292 kWh električne energije uz ukupno ostvarene gubitke u distributivnoj mreži u apsolutnom iznosu od 28.813.053 kWh ili u relativnom iznosu od 10,00 %. U 2024. godini je zbog ekstremnih klimatskih promjena došlo do povećanja nabavke električne energije u odnosu na 2023. godinu za 3,72 %.

Pregled preuzetih količina električne energije sa prenosne mreže u periodu januar - decembar 2023. i 2024. godine dat je u sljedećoj tabeli, uz grafički prikaz:

Mjesec	Nabavljena el. en. u kWh	
	I-XII 2023.	I-XII 2024.
Januar	30.553.936	32.004.476
Februar	27.343.361	25.499.226
Mart	25.727.961	24.873.289
April	23.324.536	19.497.635
Maj	18.397.981	17.827.858
Jun	18.331.478	18.364.447
Jul	20.924.802	21.912.420
Avgust	20.761.341	22.914.788
Septembar	17.723.970	19.493.415
Oktobar	19.088.365	21.487.120
Novembar	24.794.901	29.562.202
Decembar	30.863.404	34.742.469
Ukupno	277.836.036	288.179.345

Prosječna nabavna cijena električne energije u 2024. godini iznosila je 14,6 pf/kWh, sa ostvarenim godišnjim troškom u iznosu od 43.179.920 KM, dok su mjesečni troškovi ostvareni po osnovu nabavke električne energije prikazani sljedećom tabelom:

Mjesec	Vrijednost nabavljene električne energije u KM (bez PDV-a)	Nabavljene količine električne energije u kWh	Prosječna nabavna cijena električne energije u pf/kWh
Januar	4.689.629	32.004.476	14,6
Februar	3.722.867	25.499.226	14,6
Mart	3.631.480	24.873.289	14,6
April	2.846.655	19.497.635	14,6
Maj	2.602.867	17.827.858	14,6
Jun	2.681.209	18.364.447	14,6
Jul	3.285.947	21.912.420	14,6
Av gust	3.568.897	22.914.788	14,6
Septembar	2.915.817	19.493.415	14,6
Oktobar	3.137.120	21.487.120	14,6
Novembar	4.728.920	29.562.202	14,6
Decembar	5.368.512	34.742.469	14,6
Ukupno	43.179.920	288.179.345	14,6

Realizacija

U 2024. godini isporučeno je ukupno 259.366.292 kWh električne energije, što je za 3,87 % više u odnosu na realizaciju u 2023. godini, kada je isporučeno 249.706.635 kWh. Isporuka električne energije po kategorijama potrošnje data je u narednoj tabeli:

2024.	Potr. na 35 kV [kWh]	Potr. na 10 kV [kWh]	Ost. potr. na 0,4 kV [kWh]	Javna rasvjeta [kWh]	Domaćinstva [kWh]	Neovlašte na potrošnja i korekcije [kWh]	Ukupno [kWh]
Januar	136.500	3.947.716	5.460.724	1.230.576	17.231.309	603	28.007.428
Februar	955.500	3.894.807	4.519.963	877.773	13.374.673	44.314	23.667.030
Mart	1.081.500	3.767.638	4.342.552	927.011	12.399.392	25.573	22.543.666
April	231.000	3.489.385	3.779.558	761.000	9.548.134	36.531	17.845.608
Maj	115.500	4.270.365	3.611.971	666.046	8.680.149	719	17.344.750
Jun	115.500	3.679.047	4.094.494	564.038	8.432.247	-899.710	15.985.616
Jul	126.000	4.126.441	4.767.537	600.086	10.360.578	-594	19.980.048
Avgust	808.500	4.142.635	4.831.019	667.964	10.723.719	33	21.173.870
Sept.	966.000	3.703.498	4.090.699	749.731	8.552.837	-3.910	18.058.855
Oktober	147.000	3.759.932	4.093.200	908.532	10.180.815	3.439	19.092.918
Novem.	1.018.500	4.085.742	5.017.291	1.027.590	14.937.492	5.185	26.091.800
Decem.	882.000	4.093.079	5.698.682	1.013.830	17.886.291	821	29.574.703
Ukupno	6.583.500	46.960.285	54.307.690	9.994.177	142.307.636	-786.996	259.366.292

Učešća pojedinih kategorija potrošnje u ukupnoj realizaciji električne energije za 2024. godinu, izraženo u procentima, prikazuje sljedeća tabela:

Kategorija potrošnje	Potr. na 35 kV	Potr. na 10 kV	Ost. potr. na 0,4 kV	Javna rasvjeta	Domaćinstva
Učešće u realizaciji (%)	2,54	18,11	20,94	3,85	54,87

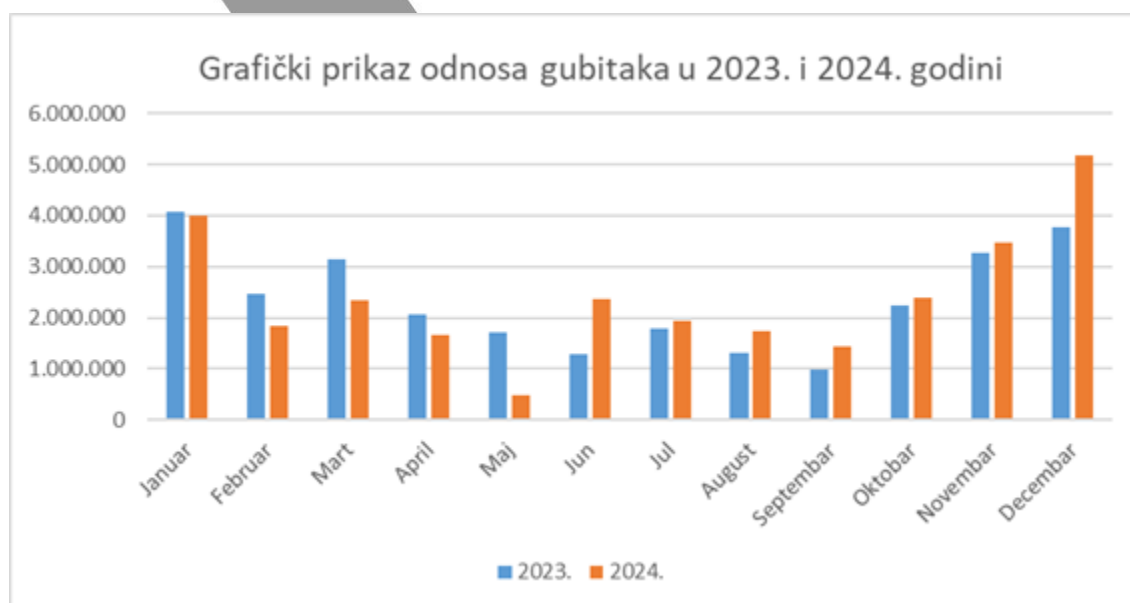
Gubici

U 2024. godini ostvareni su ukupni gubici u apsolutnom iznosu od 28.813.053 kWh, odnosno u relativnom iznosu 10,00 %. U odnosu na ostvarene relativne distributivne gubitke u 2023. godini, kada su iznosili 28.129.401 kWh odnosno 10,12%, smanjeni su za 0,12 %.

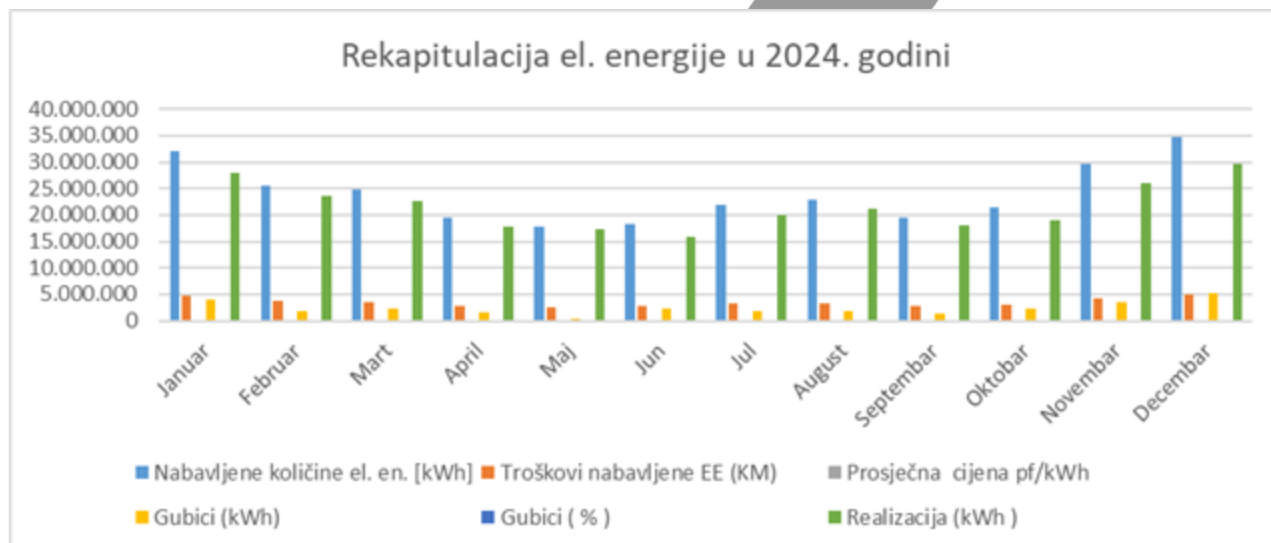
Uporedni pregled gubitaka ostvarenih u 2023. i 2024. godini dat je sljedećom tabelom i grafičkim prikazom:

Mjesec	GUBICI			
	2023.		2024.	
	kWh	%	kWh	%
Januar	4.082.958	13,36	3.997.048	12,49
Februar	2.478.846	9,07	1.832.196	7,19
Mart	3.150.190	12,24	2.329.623	9,37

April	2.064.272	8,85	1.652.027	8,47
Maj	1.701.984	9,25	483.108	2,71
Jun	1.276.673	6,96	2.378.831	12,95
Jul	1.798.931	8,6	1.932.372	8,82
Avgust	1.308.458	6,3	1.740.918	7,60
Septembar	990.041	5,59	1.434.560	7,36
Oktobar	2.248.549	11,78	2.394.202	11,14
Novembar	3.264.054	13,16	3.470.402	11,74
Decembar	3.764.445	12,2	5.167.766	14,87
Ukupno	28.129.401	10,12	28.813.053	10,00

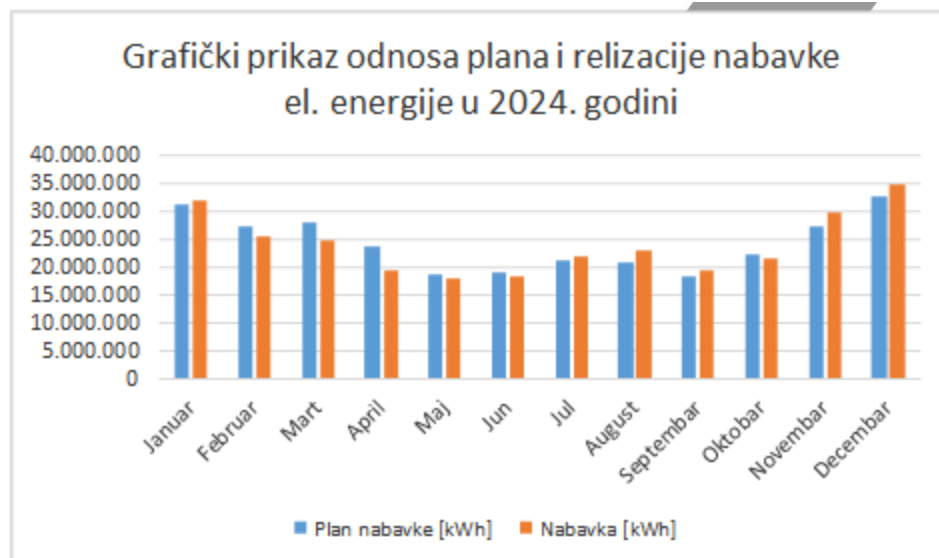

Prikaz rekapitulacije električne energije dat je sljedećim grafikonom, na kojem se mogu vidjeti odnosi nabavke, realizacije, gubitaka i troškova nabavljene električne energije na mjesečnom nivou u 2024.godini:

U nastavku je dat tabelarni i grafički prikaz planiranih i realizovanih količina električne energije u 2024.godini:

2024.	Plan nabavke	Nabavka	Odnos- Nabavka/Plan
	[kWh]	[kWh]	[%]
Januar	31.240.589	32.004.476	102,45
Februar	27.109.044	25.499.226	94,06
Mart	27.844.431	24.873.289	89,33
April	23.629.159	19.497.635	82,52
Maj	18.752.129	17.827.858	95,07
Jun	18.970.912	18.364.447	96,80
Jul	21.168.732	21.912.420	103,51
Avgust	20.739.519	22.914.788	110,49
Septembar	18.392.980	19.493.415	105,98
Oktobar	22.159.476	21.487.120	96,97
Novembar	27.088.039	29.562.202	109,13
Decembar	32.404.990	34.742.469	107,21
Ukupno	289.500.000	288.179.345	99,54

Potrošnja električne energije je bila manja od planirane za 0,46%, a to je rezultiralo i odstupanje nabavljenih količina električne energije od planiranih.

U narednim tabelama prikazani su **pokazatelji kontinuiteta isporuke (SAIDI i SAIFI)** za period 2020.-2024. godina, odnosno prikazana je dužina trajanja dugotrajnih prekida napajanja i broj kratkotrajnih i dugotrajnih prekida napajanja po krajnjem kupcu.

Godina	Dužina trajanja dugotrajnih prekida napajanja po krajnjem kupcu u toku mjeseca/godine SAIDI
2020.	687,78
2021.	632,06
2022.	637,6
2023.	752,2
2024.	1.142,87
Prosjek	770.502

Dužina trajanja dugoročnih prekida je u 2024. godini znatno veća u odnosu na ostale godine zbog sniježnih padavina koje su se desile u zadnjoj dekadi mjeseca decembra 2024. godine. Zbog težine snijega došlo je do pucaja vodova ali zbog neprohodnosti puteva iste nismo mogli popraviti, te su pojedina naselja ostala bez električne energije gotovo 48 sati.

Godina	Broj kratkotrajnih prekida napajanja po krajnjem kupcu u toku mjeseca/godine	Broj dugotrajnih prekida napajanja po krajnjem kupcu u toku mjeseca/godine SAIFI
2020.	4,59	6,14
2021.	4,27	3,20
2022.	2,57	2,90
2023.	2,76	3,79
2024.	2,13	5,48
Prosjek	3,26	4,30

Redovno održavanje elektroenergetskih objekata u prethodnom periodu vršeno je u otežanim uslovima zbog nedostatka radnika usljed nepopunjenih pozicija u skladu sa sistematizacijom radnih mjesta. Otežani uslovi rada su, pored prethodno navedenog, uzrokovani i lošim stanjem putničkih i teretnih vozila i mehanizacije.

Uzimajući u obzir sve navedeno, ostvareni su zadovoljavajući rezultati, jer u posmatranom periodu nije bilo značajnijih prekida u isporuci električne energije, a i remont elektroenergetskih objekata je vršen u skladu sa planiranom dinamikom.

7. RJ VODOVOD I KANALIZACIJA

Radna jedinica Vodovod i kanalizacija zadužena je za proizvodnju i distribuciju vode, u skladu sa zahtjevima i standardima koje propisuje Pravilnik o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće, zatim upravljanje i održavanje glavnog transportnog i ostalih cjevovoda u gradskom i pojedinim lokalnim vodovodnim sistemima, te za održavanje kanalizacione mreže. Ova organizaciona jedinica bavi se i izgradnjom novih vodovodnih mreža, novih vodovodnih priključaka, očitanjem potrošnje vode i organizovanjem rada na prikupljanju i transportu otpadnih voda. U izvještajnom periodu proizvedeno je 4.827.450 m³ vode u Fabrici vode.

U RJ Vodovod i kanalizacija rad je organizovan kroz sljedeće organizacione jedinice:

- ❖ Fabrika vode,
- ❖ Služba za održavanje proizvodnje i transport vode do rezervoara,
- ❖ Služba za održavanje vodovodne mreže i
- ❖ Služba za održavanje kanalizacione mreže.

Radna jedinica Vodovod i kanalizacija održava više od 210 km gradske vodovodne mreže, kao i lokalne vodovode:

- ❖ izvorište Domažić (Cerik, Hrgovi, dio Dubrava)
- ❖ izvorište Stjepkovića (Donja Skakava, Gornja Skakava, Panjik, Prijedor, Donji Bukvik, Gornji Bukvik, Vujičići, Gajevi, Bukovac, Vitanovići, Ulović)
- ❖ izvorište Islamovac (Štrepci, Palanka, Brka, Boće, Boderište, Zovik, Šatorovići).

Dužina kanalizacione mreže je oko 170 km, revizionih okana ima više od 7.380, a priključaka na kanizacionu mrežu 7.500.

Kadrovska popunjenost RJ Vodovod i kanalizacija u 2024. godini nije u skladu sa važećom organizacionom šemom. Rad svih službi organizovan je u otežanim uslovima, zbog nedovoljnog broja zaposlenika. Osim što nisu popunjene sve pozicije po organizacionom planu, procesi zahtijevaju i uvođenje novih pozicija i novih izvršilaca.

7.1. Realizacija projekata

Realizaciju projekta gradnje glavnog transportnog cjevovoda

U decembru 2023. godine u Sarajevu je potpisan ugovor o kreditnom zaduženju Brčko distrikta BiH kod Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD). Kredit je podržan od strane Austrijskog fonda za razvoj komunalne infrastrukture (AMIF). Ugovor je u ime Brčko distrikta BiH potpisao dr Zijad Nišić, gradonačelnik. Činu potpisivanja prisustvovali su i direktor JP „Komunalno Brčko“, g. Kemal Atić, zatim g. Majazudin Vehabović, šef Odjeljenja za komunalne poslove, g. Suvad Mašić, šef Odjeljenja za prostorno planiranje i imovinsko pravne odnose, te šef Ureda Brčko distrikta BiH pri Vijeću ministara BiH, g. Miroslav Gavrić.

Novčana sredstva obezbjeđena ovim kreditnim aranžmanom u iznosu od 13 milona eura će biti upotrijebljena za izgradnju glavnog transportnog cjevovoda koji će pomoći u regulisanju pritiska vode u cijelom urbanom području Distrikta, te smanjiti gubitke vode, generirati uštede energije i povećati pokrivenost vodoopskrbne mreže.

Aktivnosti koje obavlja preduzeće odnose se na podnošenje zahtjeva Evropskoj banci za obnovu i razvoj za plaćanje faktura dobavljaču Unioninvest Sarajevo i nadzoru AIK Inženjering Banovići po okončanim situacijama, a po datoj saglasnosti od strane gradonačelnika Brčko distrikta BiH. Preduzeće plaća PDV po plaćenim fakturama, a refundiranje sredstava nam vrši Uprava za indirektno oporezivanje BiH. U izvještajnom periodu plaćeno je 1.062.922 KM PDV-a. Plaćanje PDV-a za GTC preduzeće vrši iz sredstava revolving kreita, a po istom je plaćeno 3.109 KM kamate na povučena sredstva, te 3.100 KM naknade za znavljanje kredita.

JP „Komunalno Brčko“ počelo da preuzima lokalne vodovode

U prostorijama JP „Komunalno Brčko“ je krajem decembra 2023. godine izvršeno potpisivanje sporazuma o preuzimanju lokalnih vodovoda, čija dužina iznosi cca 100 km, a kojima su do sada upravljale mjesne zajednice Bijela, Gornji Rahić, Donji Brezik, Vučilovac i Stanovi.

Početak primjene potpisanog sporazuma je 1. januar 2024. godine.

Lokalni vodovodni sistemi preuzeti su sa minimumom funkcionalnosti, nepostojanjem sistema mjerenja proizvodnje i potrošnje vode, nedovoljnim kapacitetima, lošom infrastrukturom i neuređenim imovinsko pravnim odnosima, odnosno nepostojanjem projektno - tehničke dokumentacije, što dodatno otežava održavanje navedene vodovodne mreže, kao i njenu sanaciju.

Iako je preuzeto pet lokalnih vodovoda, broj radne snage i količina mehanizacije koja nam je na raspolaganju su ostali isti, što nije dovoljno za efikasno obavljanje svih potrebnih radova.

U izvještajnom periodu je od strane stručnog konsultanta izvršena analiza funkcionalnosti navedenih vodovodnih sistema, te utvrđena procjena potrebnih ulaganja, kako bi isti bili dovedeni u stanje funkcionalnosti. U lokalne vodovodne sisteme je potrebno investirati više od 7.000.000 KM, a o istom je obavještena Vlada Brčko distrikta BiH.

Održavanje javnih česmi

Zaključkom skupštine Brčko distrikta BiH, JP Komunalno Brčko su date na upravljanje sve javne česme na području Brčko distrikta BiH. Izrađen je elaborat o stanju javnih česmi i bunara na području Brčko distrikta BiH sa prijedlogom sanacionih mjera. Izvršen je pregled 31 vodnog objekta (javni česmi/bunara) i utvrđeno stanje bunarskih šahtova, bunarskih kućica, hidromašinske i elektroopreme, prečistača za vodu i filterskih postrojenja.

Za sve objekte urađen je predmjer sanacionih radova sa predračunom koji iznosi 235.832,00 KM bez PDV-a. Za pojedine vodne objekte će tek nakon demontaže opreme i utvrđene defektaže nad istom biti moguće izraditi prijedlog tehničkog rješenja za servis, te je prikazana cijena utvrđena na osnovu trenutnog stanja i prikazanog premjera radova.

U izvještajnom periodu je izvršena procedura nabavke i odabran je najpovoljniji ponuđač za održavanje javnih česmi. Izvršena je defektaža na 16 česmi i iste su puštene u upotrebu, a započeti su radovi na još 7, koji bi trebali biti završeni u prvom kvartalu 2025. godine.

Rješavanje problema vodosnabdijevanja u MZ Gornja Skakava

Za ovaj projekat, za koji je preduzeće u novembru 2021. godine dobilo grant od Vlade Brčko distrikta BiH u iznosu od 273.700 KM, izrađen je tehnički projekat istražne bušotine i eksploatacionog bunara u MZ Gornja Skakava. Provedena je nabavka usluge geofizičkih istraživanja na lokaciji budućeg bunara, izrađen je i dostavljen Elaborat o izvršenim geofizičkim ispitivanjima. Izvedeni su radovi na izvođenju istražne hidrogeološke bušotine na pomenutom lokalitetu, a za navedene aktivnosti utrošeno je 126.477 KM.

Obaviješteno je Odjeljenje za komunalne poslove o evidentiranom disbalansu između odobrenog iznosa sredstava za realizaciju granta i iznosa procijenjenog u okviru projektne dokumentacije.

Bušenje i opremanje bunara B6 na izvoru Islamovac

Za projekat, za koji su takođe izdvojena sredstva iz Budžeta Brčko distrikta BiH i dodijeljena javnom preduzeću putem sredstava granta u iznosu od 280.000 KM, izrađen je tehnički projekat eksploatacionog bunara B6.

Sanacija vodovodne mreže u MZ Bijela

Za ovaj projekat izrađena je projektna dokumentacija, a u toku je prikupljanje dokumentacije za ishođenje građevinske dozvole i početak radova. Iznos doznačenih nam sredstava granta za sanaciju vodovodne mreže u MZ Bijela iznosi 50.000 KM.

7.2. Redovne aktivnosti

7.2.1. Fabrika vode

Tokom izvještajnog perioda na Fabrici vode je proizvedeno 4.827.450 m³ vode što je za 12,05 % više u odnosu na 2023. godinu.

Na elektromašinskoj opremi i tehnološkim objektima vršeno je preventivno plansko održavanje, provođenjem redovnih pregleda, podmazivanja i čišćenja opreme, kao i korektivno održavanje provođenjem intervencija nad elementima elektro, mašinskog i tehnološkog postrojenja Fabrike vode. Sve provedene aktivnosti na mjesečnom nivou dokumentovane su na propisanim obrascima sistema upravljanja.

Nabavke potrebnih sredstava rada, opreme i usluga servisa za potrebe Fabrike vode provodile su se u skladu sa Planom nabavki, te su podneseni zahtjevi rezultirali zaključivanjem ugovora koji su uspješno realizovani. Održavanje Fabrike vode provodilo se prema planu, a Fabrika vode je radila u kontinuitetu sa evidentirana dva neplanirana zastoja u radu.

U ovoj organizacionoj jedinici izraženi su kadrovski problemi u pogledu nedovoljnog broja izvršilaca na poziciji *operater na prečišćavanju vode u Fabrici vode*. Ujedno, prisutan je visok rizik održavanja procesa rada usljed ograničenog i malog broja ponuđača specijalizovanih roba i servisnih usluga, neophodnih za funkcionisanje ovog proizvodnog objekta

Saradnja sa zajednicom

Na osnovu zaključenog Ugovora o obavljanju praktične nastave između JP “Komunalno Brčko” i JU Poljoprivredna i medicinska škola, učenici IV razreda smijera ekološki tehničar prema Planu provođenja stručne prakse tokom školske godine 2024/2025. godine, jednom sedmično praksu obavljaju u Fabrici vode.

Student treće godine studijskog programa Sanitarni inženjering na Evropskom univerzitetu u Brčkom obavio je praksu na Fabrici vode.

7.2.2. Vodovodna mreža

U 2024. godini, realizovano je 278 zaprimljenih zahtjeva za priključenje na vodovodnu mrežu, a struktura istih prikazana je u tabeli ispod.

Godina	Ukupan broj zahtjeva za priključenje	Fizička lica	Pravna lica	Stambeno-poslovni objekti	Legalizacija priključka	Izmještanje priključka
2022.	272	170	10	13	25	8
2023.	330	179	17	1	26	1
2024.	278	102	8	4	158	6

Kada je riječ o **sanacijama kvarova na vodovodnoj mreži**, u realizaciju ove aktivnosti uključeni su svi ljudski i materijalno - tehnički resursi Službe održavanja vodovodne mreže. Sektor održavanja mreže

vrši terensku realizaciju, a Sektor tehničke pripreme vrši prethodnu detekciju i asistenciju tokom sanacije kvarova.

Godina	Ukupan broj sanacija	Sanacije na vodovodnoj mreži	Sanacije na priključnom vodu	Sanacije na hidrantu	Otalo
2022.	280	56	224		0
2023.	262	37	221	4	0
2024.	401	87	260	6	48

Realizovane su redovne kontrole stanja instalacija i objekata vodovodne infrastrukture u svim dijelovima gradskog i lokalnih vodovodnih sistema pod upravom preduzeća. Realizovano je ispiranje (gradske i lokalnih) vodovodnih mreža na hidrantima i muljnim ispuštima nakon priključenja i sanacija, kao i svakodnevno ispiranje i ozračavanje na lokalnim vodovodnim sistemima i prilikom mjerenja pritiska na hidrantima.

Revitalizovana su dva bunara, ugrađene dvije nove pumpe, izvršen servis 6 pumpnih agregata ugrađena 2 nova frekventna regulatora, izvršeno 334 detekcija, 210 mjerenja pritiska, 16 mjerenja protoka, izdato 225 komunalnih saglasnosti, obavljeno 278 priprema tehničke dokumentacije priključka, realizovano 122 primopredaje instalacija.

Redovno je obavljano i asfaltiranje rupa nastalih intervencijama preduzeća prilikom sanacija curenja i izrade vodovodnih priključaka od strane podizvođača.

Očitavanja potrošnje vode i dostava računa vršena je na mjesečnom nivou.

Očitavanje potrošnje vode kod svih kupaca (gradsko i seosko područje) realizovano je u skladu sa Planom očitavanja i raspoloživih kadrovskih i materijalno – tehničkih resursa:

Godina	Broj reg. vodomjera	Grad Br.reg.vod	Selo Br.reg.vod.	Br.reg.vod. na dalj. očitavanje Broj neočitanih	Neočitano broj %
2023.	24.421	14.725	4.258	5.438	2.809
				1.895	11.50%
2024.	24.964	15.184	4.335	5.445	3.137
				2.095	12,56%

Najčešći razlozi zbog kojih vodomjeri nisu očitani su: otkaz modula za daljinsko očitavanje vodomjera, zaključana dvorišta i objekti u kojima su smješteni vodomjeri, nepristupačni šahtovi. U narednom periodu očekuje se porast broja neočitanih vodomjera na daljinskom sistemu očitavanja, jer dinamika zamjene ne može da dostigne broj vodomjera koji otkazuju, a veliki problem predstavlja nedostupnost vodomjera ugrađenih u stanove potrošača.

U izvještajnom periodu zamjenjeno je i/ili kontrolisano 192 daljinskih (digitalnih) i 35 analognih vodomjera:

Zamjena vodomjera	Daljinski	Analogni
2023. godina	355	185
2024. godina	192	35

Gubici na vodovodnoj mreži

Godina	Količina proiz. vode m ³	Količina fakturisane vode m ³	Procenat gubitaka %
2022.	4.139.413	1.612.480	61,05
2023.	4.308.130	1.673.557	61,99
2024.	4.827.450	1.771.687	63,30

Ostvareni prosječni procenat gubitaka u izvještajnom periodu iznosi 63,30%. Potrebno je napomenuti da iskazani procenat gubitaka predstavlja razliku između proizvedene i fakturisane količine vode. U navedeni procenat gubitaka vode, pored gubitaka na mreži ulaze i nefakturisana potrošnja mjerena (gubici na unutrašnjim instalacijama stambenih zgrada), nefakturisana potrošnja – ispiranje mreže, hidranti, isporučena količina vode cisternama, vlastita potrošnja, zatim nelegalna potrošnja, greške mjernih instrumenata isl.

Radi smanjenja gubitaka u vodovodnoj mreži, izvršene su sljedeće detekcije površinskih i skrivenih curenja na vodovodnim instalacijama:

Godina	Detekcija grad /selo	Mjerenje pritiska	Mjerenje protoka	Logeri grad /selo	Logeri identifikovano curenje
2022.	346	227	69	89/35	
2023.	131/57	141	17	426/6	51
2024.	220/16	210	16	/	/

U bazu **Geografskog informacionog sistema** (GIS) u karte RJ “Vodovod i kanalizacija” unesenu su sledeći podaci:

- ✓ Glavni cjevovod: 4.156 m
- ✓ Priključni cjevovod: 24 m
- ✓ Hidrant: 33 kom
- ✓ Šaht: 15 kom
- ✓ UPV: 11 kom
- ✓ Ventil zračni: 2 kom
- ✓ Zasun ventil: 3 kom
- ✓ Buster stanica: 0 kom
- ✓ Muljni ispust: 3
- ✓ Ispravke po prečniku i položaju glavnog cjevovoda: 285 m

- ✓ Kanalizacija: Glavni cjevovod: 279 m
- ✓ Priključni cjevovod: 20 m
- ✓ Šaht: 10 kom

7.2.3. Lokalni vodovodni sistemi pod upravom JP „Komunalno Brčko“

RJ Vodovod i kanalizacija obavlja kontinuiran nadzor nad vodnim objektima i distributivnom mrežom nad lokalnim vodovodnim sistemima Islamovac - Štrepci, Stjepkovića i Domažić - Ormanica, vrši provjeru rada pumpi, stanje vodozahvata, količinu hlora, stanje ventila i hidranata na vodovodnoj mreži, čišćenje odvodnih i drenažnih kanala, održavanje zona neposredne sanitarne zaštite, odnosno košenje, krčenje i održavanje pristupnih puteva, kao i ispiranje vodovodne mreže, nivelaciju kompenzacionih posuda, kao i kontrola elektro i mašinske opreme, koje se provode svakodnevno i u skladu sa stanjem utvrđenim na terenu.

Izvorište Stjepkovića

Vodom sa izvorišta Stjepkovića snabdijevaju se Gajevi, Bukvik, Prijedor, Seonjaci, Donja Skakava, Jagodnjak, Donji i Gornji Vukšić, Ulice, Vujičići, Lukavac, Ulović, Vitanovići i Bukovac.

Proizvedena količina vode : 430.531 m³.

Prekidi u vodosnabdijevanju: Povremeni prekidi kraćeg trajanja.

Izvorište Štrepci - Islamovac

Vodom iz rezervoara Štrepci sa izvorišta Islamovac vodom se snabdijevaju: Štrepci, Palanka, Brka, Boće, Boderište, Gornji i Donji Zovik, Šatorovići i Donje i Gornje Dubrvice.

Proizvedena količina vode : 575.039 m³.

Prekidi u vodosnabdijevanju: povremeni prekidi kraćeg trajanja.

U oktobru 2023. Odjeljenje za komunalne poslove predalo na upravljanje JP „Komunalno Brčko“ vodovodnu mrežu Brod-Brka sa niskonaponskim podzemnim priključkom i pumpnom stanicom za povišenje pritiska. Izgrađeni objekti predstavljaju dio centralnog vodovodnog sistema, te u tom smislu i obaveza njihovog održavanja pripada preduzeću.

Izvorište Domažić

Vodom sa izvorišta Domažić - teritorija opštine Gradačac snabdijevaju se Hrgovi, Cerik i dio Dubrava.

Proizvedena količina vode : 217.275 m³.

Prekidi u vodosnabdijevanju: povremeni prekidi u isporuci pojedinih potrošača u Ceriku.

7.2.4. Mikrobiološki pregledi uzoraka vode

U skladu sa Pravilnikom o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće (Službeni list BiH 40/10) i u skladu sa aktivnostima na obezbjeđenju hemijske i mikrobiološke ispravnosti vode za piće, vršeno je plansko uzorkovanje vode na tačkama gradskog i lokalnih vodovoda. Kontrola kvaliteta vode za piće provodi se prema Planu kontrole kvaliteta i odredbama Pravilnika o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće BiH na dva nivoa - u laboratoriji Pododjeljenja za Javno zdravstvo, putem koje nadležni inspektor Brčko distrikta BiH vrši provjeru zdravstvene ispravnosti vode za piće. Vršiti se kontrolna fizičko-hemijska analiza, koja se primarno na dnevnom nivou provodi i u laboratoriji preduzeća. Mikrobiološka analiza vrši se u mikrobiološkoj laboratoriji Javnog zdravstva i Javne zdravstvene ustanove „Zdravstveni centar Brčko“. Rezultati svih analiza su na zadovoljavajućem nivou.

Kontrola kvaliteta vode za piće provodi se prema Godišnjem planu praćenja i utvrđivanja mjesta uzorkovanja za gradski vodovod i lokalne vodovode, u skladu s kojim šef Službe za higijenu i humanu ekologiju Pododjeljenja za javno zdravstvo Brčko distrikta BiH izrađuje i dostavlja mjesečni Plan uzorkovanja na utvrđenim mjestima uzorkovanja. Uzorkovanje se vrši uz asistenciju zaposlenika preduzeća. U skladu s odredbama Pravilnika o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće BiH, Pododjeljenje za Javno zdravstvo vrši fizičko-hemijska i mikrobiološka ispitivanja dostavljenih uzoraka.

FABRIKA VODE Mikrobiološki pregled

Fabrika vode	Broj uzoraka	Broj pozitivnih (neispravnih) uzoraka	Broj negativnih (ispravnih) uzoraka
Ukupno	102	4	98

FABRIKA VODE Fizičko hemijske analize

Fabrika vode	Broj uzoraka	Broj pozitivnih (neispravnih) uzoraka	Broj negativnih (ispravnih) uzoraka
Ukupno	97	0	97

GRADSKI VODOVOD Mikrobiološki pregled

Gradski vodovod	Broj uzoraka	Broj pozitivnih (neispravnih) uzoraka	Broj negativnih (ispravnih) uzoraka
Ukupno	339	15	324

GRADSKI VODOVOD Fizičko hemijske analize

Gradski vodovod	Broj uzoraka	Broj pozitivnih (neispravnih) uzoraka	Broj negativnih (ispravnih) uzoraka
Ukupno	326	2	324

LOKALNI VODOVODI Mikrobiološki pregled

Lokalni vodovod Rezervoari /Istočišta	Broj uzoraka	Broj pozitivnih (neispravnih) uzoraka	Broj negativnih (ispravnih) uzoraka
Ukupno	220	10	210

LOKALNI VODOVODI Fizičko hemijske analize

Lokalni vodovod Rezervoari /Istočišta	Broj uzoraka	Broj pozitivnih (neispravnih) uzoraka	Broj negativnih (ispravnih) uzoraka
Ukupno	212	4	208

INTERNA LABORATORIJA PREDUZEĆA Fizičko hemijske analize

Fabrika vode-Potisni cjevovod			
Godina	Broj uzoraka	Broj odgovarajućih uzoraka	Broj neodgovarajućih uzoraka
2024.	365	365	0
2024.		Dnevna analiza procesa /dan	Broj obrađenih uzoraka
Ukupno		365	9.215

	Kontrola reziduala dezinfekcionog sredstva (hlor dioksid) u gradskom vodovodu	Kontrola reziduala dezinfekcionog sredstva (hlor) u lokalnim vodovodima
	Broj kontrola /mjesto uzorkovanja	Broj kontrola /mjesto uzorkovanja
Ukupno	71 (333	53 (226)

7.2.5. Kanalizaciona mreža

Služba za održavanje kanalizacione mreže obavila je 138 redovnih kontrola rada javne kanalizacije, 18 u prisustvu komunalnih inspektora, zatim 332 redovnih kontrola rada pumpnih stanica, obavila 110 čišćenja revizionih okana i ugradila 5 nedostajućih poklopaca.

Obavljeno je 239 hitnih intervencija na primarnoj i 327 na sekundarnoj kanalizacionoj mreži. Postupljeno je po svim zaprimljenim zahtjevima korisnika putem CRM sistema, a zaprimljeno je 479 zahtjeva.

Isporučeno 605 cisterni vode trećim licima, obavljene usluge ispiranja i čišćenja kanalizacije po zahtjevu i izvršena 482 crpljenja septičkih jama privatnih i pravnih lica.

Tokom izvještajnog perioda, vršen je kontinuiran, pojačan, nadzor i održavanje pumpnih stanica fekalne vode u Grbavici i Suljagića Sokaku. Ove pumpne stanice predstavljaju slabe tačke kanalizacionog sistema na kojima su kvarovi učestali, većim dijelom zbog nediscipline samih korisnika usluga. Obavljeno je 112 godišnjih inspekcija kanalizacionih kolektora, 115 generalnih čišćenja i ispiranja kanalizacionih kolektora, 35 sanacije revizionih okana, 8 sanacija javne kanalizacije i 26 sanacije pumpnih stanica.

Realizovana je nabavka novog specijalnog vozila za održavanje kanalizacione mreže, koje je tokom mjeseca septembra stavljeno u upotrebu čime su usluge koje provodi služba za održavanje kanalizacione mreže unaprijeđene, a aktivnosti se provode efikasnije i uspješnije.

8. RJ ČISTOĆA

Radna jedinica Čistoća zadužena je za prikupljanje, transport i deponovanje otpada, zatim ljetnje i zimsko održavanje ulica i puteva na području Brčko distrikta BiH, u skladu sa ugovorima, uređenje i održavanje javnih i zelenih površina prema nalogu investitora, zbrinjavanje napuštenih i pasalutalica, te upravljanje gradskom deponijom.

U RJ Čistoća rad je organizovan kroz dvije službe:

- ✓ Služba za upravljanje otpadom, i
- ✓ Služba za javnu higijenu
 - Sektor za zbrinjavanje napuštenih životinja

8.1. Realizacija projektnih aktivnosti

Nabavka novih specijalnih vozila

U 2024. godini, za potrebe RJ Čistoća provedena je procedura nabavke novog autopodizača čija nabavna vrijednost iznosi cca 350.000 KM, a čija isporuka i plaćanje će biti u prvom kvartalu 2025. godine. U novembru su isporučene dvije nove velike auto smečare, za koje je procedura nabavke provedena tokom 2023. godine, a iste će biti plaćene početkom januara 2025. godine. Preduzeće uslugu prikupljanja i odvoza smeća pruža za oko 23.000 domaćinstava sa područja Brčko distrikta BiH, te se ukupno prikupi, odveze i zbrine na Gradsku deponiju preko 30.600 tona smeća godišnje.

Nabavka novih kontejnera

U izvještajnom periodu nabavljeno je 75 novih kontejnera za odlaganje otpada. Riječ je o visokokvalitetnim kontejnerima od pocinčanog lima, zapremine 1,1 m³, kojima su po potrebi zamijenjeni oštećeni kontejneri, koji nisu mogli biti popravljani. U radionici preduzeća je popravljeno i stavljeno u upotrebu 16 kontejnera zapremine V= 5,7m³. Obnova komunalne opreme jedan je od strateških ciljeva preduzeća u pružanju kvalitetnih komunalnih usluga i održavanju čiste i zdrave životne sredine.

Podrška unapređenju lokalne zajednice

Tokom 2024. godine radnici RJ „Čistoća“ su podržali akcije i zajedno sa mještanima MZ Bijela, Prutače i Gornji Rahić radili na prikupljanju smeća i uređenju zelenih površina. Postavljeni su veliki kontejneri u koje je deponovan prikupljeni otpad i isti odvezen na gradsku deponiju.

Sektor za zbrinjavanje napuštenih životinja nije uspio organizovati Izložbu pasa mještanaca u toku 2024. godine zbog tehničkih problema sa kojima se susreo Kinološki savez Brčko distrikta BiH. Kao nekakvu vrstu alternative, Sektor je na izletištu Ficibajer organizovao kreativnu radionicu „Šape i četkice“. Na pomenutoj radionici organizovana je izložba štenadi iz azila, održan je čas osnovne dresure za vlasnike pasa, dok su najmlađi članovi radionice mogli svoju kreativnost iskazati kroz oslikavanje velikih kontejnera različitim motivima. Sva potrebna oprema (čase, četkice, boje i ostalo) finansirana je od strane JP Komunalno Brčko.

8.2. Prikupljanje i odvoz otpada

RJ „Čistoća“ prikuplja otpad sa cijele teritorije Brčko distrikta BiH prema rasporedu odvoza komunalnog otpada, koji je Upravni odbor preduzeća usvojio 9. februara 2015 godine.

U 2024. godini prikupljeno je:

- ✓ komunalnog otpada = 30.182,00 t
- ✓ animalnog otpada = 38,05 t
- ✓ industrijskog otpada = 352,00 t
- ✓ krupnog otpada = 100,00 t.

U izvještajnom periodu, kupci su uputili 162 reklamacije na isporučene usluge, koje su riješene. Evidentirano je 9.024 odvoza velikih kontejnera (zapremine 7 m³), kao i 222 vanrednih odvoza otpada.

U skladu sa Zakonom o komunalnim djelatnostima, radna jedinica je bila u obavezi da u aprilu i oktobru 2024. godine organizuje akciju besplatnog prikupljanja krupnog otpada od građana. Akcije su provedene i tom prilikom je prikupljeno i deponovano oko 100 t kabastog otpada.

U izvještajnom periodu, po pozivu građana i rješenjima komunalne inspekcije, uklanjane su divlje deponije, pri čemu je prikupljeno i deponovano oko 4.516 m³ raznog otpada.

U skladu sa Sporazumom o odvozu prikupljenog otpada na Regionalnu deponiju „Crni vrh“ u Zvornik, koji je porpisan u oktobru 2024. godine, izvršen je 61 odvoz, a prevezena količina otpada iznosi 933,62 tona. Do oktobra smeće nije voženo na regionalnu deponiju jer nije postojao nikakav ugovorni odnos između Vlade Brčko distrikta BiH odnosno, Odjeljenja za komunalne poslove i JP „Komunalno Brčko“. Krajem novembra mjeseca Vlada Brčko distrikta BiH nam je uplati subvenciju za odvoz smeća van teritotije Brčko distrikta BiH u iznosu od 428.500 KM. Za dva mjeseca je realizovano 61.890,63 KM, a ostatak od 366.609,37 KM se vodi na PVR i realizacija istog se očekuje u 2025. godini.

U Sporazumu o odvozu prikupljenog otpada je navedeno da je preduzeće obavezno da odveze sav prikupljeni, mješoviti otpad sa deponije, što sa trenutnim kapacitetima nije izvodljivo, a u istom nije ostavljena mogućnost angažovanja podizvođača, koji bi zajedno sa nama, nakon provedene procedure nabavke, vozili smeće na regionalne deponiju. Potrebno je u saradnji sa osnivačem djelimično izvršiti izmjenu Sporazuma o odvozu prikupljenog otpada i iznaći najbolje rješenje za što brže zatvaranje gradske deponije.

Kada bi riješili navedeno, ostaje problem sa krupnim, industrijskim i animalnim otpadom, koji ne prima regionalna deponija, za šta opet treba tražiti rješenje sa osnivačem.

8.3. Održavanje gradske deponije

Prikupljeni i transportovani otpad se deponuje na gradsku deponiju, gdje se vrši njegovo planiranje i prekrivanje inertnim materijalom, radi sprečavanja požara i drugih akcidentnih situacija. Planiranje se vrši građevinskim mašinama buldožerom i kompaktorom.

Da bi se obezbijedilo da ova nesanitarna deponija nema štetan uticaj na okolinu, bilo je potrebno obezbijediti dovoljne količine inertnog materijala za pokrivanje deponovanog smeća i dovoljne količine posipnog kamena za saniranje i održavanje putnih komunikacija na deponiji. Prema evidenciji koju vodi Sektor obezbjeđenja, na Gradsku deponiju je u periodu januar - decembar doveženo 8.322 m³ inertnog materijala od trećih lica. U 2024. godini je za nasipanje prilaznih puteva na deponiju doveženo 5.056 t nasipnog kamena granulacije 0-250 mm.

Radi kontrole uspješnosti provedenih mjera bilo je neophodno i izvršiti kontrolu odnosno mjerenje kvaliteta vazduha na deponiji i neposrednom okruženju. Mjerenje je obavljeno u julu 2024. godine, a koncentracija izmjerenih parametara kvaliteta vazduha na deponiji nije prešla dozvoljenu graničnu vrijednost utvrđenu pravilnikom.

8.4. Održavanje javnih saobraćajnih i zelenih površina

Održavanje javnih površina pozdrumijeva ručno i mašinsko čišćenje uže gradske zone, središnjeg i rubnog dijela grada koje obuhvata kompletno čišćenje trgova, platoa i pješačkih staza sa trotoarima i eventualnim drugim površinama, te kompletno čišćenje od smeća i mehaničkih nečistoća trotoara i dijela kolovoza ulice u širini od po 0,70 metara, računajući od ivičnjaka prema kolovozu sa obje strane ulice, zatim uklanjanja naslaga u rigolama, te redovno pražnjenje korpica na saobraćajnim javnim površinama.

U okviru poslova na održavanju javnih saobraćajnih površina sa pražnjenjem korpica, sakupljanjem otpadaka, odvozom i deponovanjem sakupljenog materijala, te sakupljanjem rasutih tijela, očišćeno je 16.936.800 m² odnosno:

- uže gradska zona 6.825.600 m²
- središnji dio grada 9.684.000 m²
- rubni dio 427.200 m²

Mašinski je ukupno oprano 643.300 m² od čega se 197.000 m² odnosi na središnji dio grada, 330.200 m² na uže gradske zone i 116.100 m² na rubni dio grada.

Održavanje zelenih površina realizovano je u skladu sa Planom koji donosi Vlada Brčko distrikta BiH, o čemu se vodi poseban izvještaj. Održavanje javnih zelenih površina, predviđeno ovim ugovorom, obuhvata: čišćenje smeća, kamena, korova, lišća, košenje i odvoz trave, odstranjivanje papira, suvog lišća, suvog cvijeća i grmlja, sječa suvih i oštećenih stabala, sadenje hortikulturnog bilja, okopavanje, đubrenje, zalijevanje travnjaka, cvijetnjaka i rasada, skidanje snijega s grana mladih hortikulturnih sadnica, postavljanje zaštitnih letvi, kao i vršenje drugih agrotehničkih mjera potrebnih za rast, razvoj i estetski izgled u parkovima, drvoredima, travnjacima, cvijetnjacima, skverovima, igralištima, rekreacionim površinama i slično. Nadzor nad planiranim i realizovanim poslovima održavanja javnih i zelenih površina provodi Odjeljenje za javne poslove Vlade Brčko distrikta BiH.

8.5. Zbrinjavanje pasa i animalnog otpada

Sektor za zbrinjavanje napuštenih životinja – pasa, u okviru poslova na hvatanju i humanom zbrinjavanju napuštenih životinja na području Brčko distrikta BiH realizovao je u izvještajnom periodu sljedeće aktivnosti:

R.BR	PREDMET	2024
1.	Broj intervencija ekipa na terenu	286
2.	Broj odraslih pasa uklonjenih sa ulice	262
3.	Broj štenadi uklonjenih sa ulice	262
4.	Broj pasa preuzetih iz azila od strane vlasnika	6
5.	Broj pasa ostavljenih u azilu od strane vlasnika	77+8š
6.	Trijaža – broj eutanaziranih pasa	2
7.	Trijaža – broj eutanaziranih štenadi	----
8.	Broj udomljenih pasa iz azila	26+47 š
9.	Zahtjevi za vanrednim intervencijama	212
10.	Uginuća pasa u azilu (odrasli psi)	185
11.	Uginuća pasa u azilu (štenad)	88
12.	Utrošena količina hrane za pse u kilogramima	29.245
	hrana u granulama i pileći dodatak hrani	14.877
13.	Riješeni CRM zahtjevi	142
14.	Uklonjene lešine sa javnih površina u kg	415

U azilu za napuštene pse zbrinuto je više pasa nego što je kapacitet azila, a nova zbrinjavanja stalno imaju tendenciju rasta. Povećano je i zbrinjavanje vlasničkih pasa u azilu, ne samo zbrinjavanje pasa uklonjenih na ulici, dok je, sa druge strane, udomljavanje u opadanju.

Preduzeće je u 2024. godini ispunilo skoro sve uslove Kancelarije za veterinarstvo BiH (izgradnja dodatnog broja nadstrešnica za boksove, nabavka 50 novih kućica za pse), da bi Sektor za zbrinjavanje napuštenih životinja ponovo bio uključen u TRACES sistem, koji bi omogućio udomljavanje pasa u drugim državama (prvenstveno Austriji). Ostaje još da Veterinarska stanica Brčko čipuje sve zbrinute pse u azilu. Obavljeni su razgovori sa predstavnicima Odjeljenja za poljoprivredu i očekujemo da će tokom 2025. godine biti angažovana dva vetrinara koji bi vršili čipovanje i vakcinisanje svih pasa, te bi i taj uslov za izvoz pasa u inostranstvo bio riješen. Tokom izvještajnog perioda Javna veterinarska služba, koja vrši nadzor nad radom azila, je besplatno mikročipovala i vakcinisala životinje koje su udomljene iz azila.

Provodi se stalna aktivnost održavanja boksova, hranjenja životinja, nasipanja terena na kom se nalaze prednji boksevi sitnim riječnim kamenom, da bi se iznivelisao teren, te smanjila mogućnost zadržavanja vode i formiranje bara, s obzirom da životinje u njemu borave, kao i druge aktivnosti na poboljšanju boravka zbrinutih pasa.

Spalionica animalnog otpada, za koju je Vlada Brčko distrikta BiH još 2018. godine izdvojila grant od 300.000 KM i koja je nabavljena iste godine, ni u 2024. godini nije stavljena u funkciju, zbog nedostajućih dozvola za rad. Ovo otežava posao sektora u smislu pravilnog zbrinjavanja animalnog otpada. Ni u 2024. godini Vlada Brčko distrikta BiH nije odredila lokaciju za spaljivanje animalnog otpada i životinjskih leševa, što je preduslov za dobijanje ostalih dozvola potrebnih za rad spalionice,

a posledica toga su pretrpani azili, nezadovoljni građani zbog sve većeg broja lutajućih pasa na javnim površinama i sve veći troškovi odštetnih zahtjeva.

Kada je riječ o zbrinjavanju animalnog otpada, neophodno je i donošenje Procedure za zbrinjavanje nusproizvoda životinjskog porijekla i životinjskih leševa, što zahtijeva i izgradnju dodatnog administrativnog objekta za radnike sektora, a u okviru kojeg bi bio i veterinarski blok u kom bi se vršila obrada životinja, te njihov postoperativni smještaj. Preduzeće je obezbijedilo lokacijske uslove za ovaj objekat, a završena je i izrada glavnog projekta. Slijedi pribavljanje dokumentacije za dobijanje građevinske dozvole. Upućen je zahtjev prema Vladi Brčko distrikta BiH za dobijanje saglasnosti za gradnju navedenog objekta, s obzirom da je zemljište u vlasništvu Brčko distrikta BiH, a očekujemo da osnivač izdvoji sredstva za gradnju navedenog objekta.

8.06. Održavanje javnih prometnih površina u zimskom periodu

Preduzeće već dvije godine na tenderu ne dobija održavanje javnih prometnih površina u zimskom periodu, što se odražava na ostvarene prihode RJ Čistoća. Potrebno je predložiti osnivaču da se izmijeni Zakon o javnim preduzećima i održavanje javnih prometnih površina u zimskom periodu dodijeli JP Komunalno Brčko kao javno dobro, a RJ Čistoća bi zimsko održavanje vršila kao svoju redovnu aktivnost. Preduzeće je do prije dvije godine redovno održavalo saobraćajnice u zoni grada, te za iste poslove posjeduje dobar dio mehanizacije i ljudskih resursa, a putevi i trotoari su bili očišćeni i nije bilo značajnijih pritužbi i nezadovoljstava građana.

9. FINANSIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA ZA 2024. GODINU

Cilj sastavljanja finansijskih izvještaja jeste da korisnicima pruži bitne informacije o imovinskom, prinosnom i finansijskom položaju preduzeća.

Tabelarni prikazi koji slijede u izvještaju prezentuju računovodstvene podatke neophodne za sagledavanje ostvarenih rezultata poslovanja.

Racionalizacija svih troškova i efikasnije poslovanje, te stalna finansijska kontrola, upravljanje obrtnim kapitalom, upravljanje novčanim sredstvima su neizostavne odrednice koje su doprinijele uspješnom poslovanju Preduzeća.

Prezentovani finansijski izvještaji sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Brčko distrikta BiH, MRS, Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i Pravilnika o računovodstvenim politikama JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH.

U nastavku su prikazani Bilans stanja, Bilans uspjeha i Izvještaj o novčanim tokovima za tri posljednje godine, a finansijska analiza izvršena za izvještaje koji se odnose na period 01.01.-31.12.2024. godine.

9.1. Bilans uspjeha

Finansijska analiza Bilansa uspjeha predstavlja analizu prihoda i rashoda, čijim se sučeljavanjem dobija finansijski rezultat.

U 2024. godini, ukupni prihodi su ostvareni u iznosu od **65.756.130 KM**, ukupni rashodi u iznosu od **67.104.310 KM**, te neto gubitak perioda u iznosu od **-1.348.180 KM**.

	2022.	2023.	2024.
Poslovni prihodi	48.499.679	58.236.098	64.397.601
Prihodi od prodaje učinaka	48.483.804	58.170.957	64.161.664
Ostali poslovni prihodi	15.875	65.141	235.937
Poslovni rashodi	48.039.304	59.494.832	65.466.442
Nabavna vrijednost prodane robe	30.923.067	40.332.005	43.179.920
Materijalni troškovi	2.572.059	3.027.002	3.129.379
Troškovi plata i ostalih ličnih primanja	11.261.302	12.629.773	15.006.918
Troškovi proizvodnih usluga	1.031.661	1.282.556	1.439.144
Amortizacija	1.750.244	1.564.872	1.853.385
Nematerijalni troškovi	500.971	658.624	857.696
Dobit od poslovnih aktivnosti	460.375	-	-
Poslovni gubitak		1.258.734	1.068.841
Finansijski prihodi	392.687	309.483	212.894
Finansijski rashodi	20.141	71.241	117.880
Dobit iz finansijske aktivnosti	372.546	238.242	95.014
Gubitak iz finansijske aktivnosti	-	-	-

Dobit redovne aktivnosti	832.921	-	-
Gubitak redovne aktivnosti		1.020.492	973.827
Ostali prihodi i dobici	623.196	3.523.018	1.060.765
Ostali rashodi i gubici	1.070.844	1.932.889	1.416.591
Dobit po osnovu ostalih prihoda i rashoda		1.590.129	-
Gubitak po osn.ost. prihoda i rashoda	447.648	-	355.826
Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine	-	460.626	-
Prihodi po osnovu promjene rač. politika i ispr. greške iz ranijeg perioda	-	-	84.870
Rashodi po osnovu promjene rač. politika i ispr. greške iz ranijeg perioda	-	-	103.397
Dobit prije oporezivanja	385.273	109.011	-
Gubitak poslovanja prije poreza			1.348.180
Porez na dobit		38.307	-
Neto dobit	385.273	70.704	-
Neto gubitak perioda			1.348.180
Prosječan broj zaposlenih	454	439	445

9.1.1. Poslovni prihodi

U Bilansu uspjeha poslovni prihodi su iskazani u iznosu od **64.397.601 KM**, odnose se na prihode od prodaje učinaka u iznosu od 64.161.664 KM i ostale poslovne prihode u iznosu od 235.937 KM, a ostvareni su u iznosu većem za 10,58 % u odnosu na prethodnu godinu. Struktura istih data je u sljedećem pregledu:

r/b	Opis	Planirano za 2024. godinu	Ostvareno u 2023. godini	Ostvareno u 2024. godini	Index	Index
	1	2	3	4	4/3	4/2
1.	Prigodi od prodaje el.energije	54.529.907	49.312.496	53.769.680	109,04	98,64
2.	Prihodi od prodaje vode	2.678.000	2.243.104	3.282.807	146,35	122,58
3.	Prihodi od usluga odvoza smeća	3.880.000	3.337.439	3.314.725	99,32	85,43
4.	Prihodi od ost.usluga koje pruža RJ Elektrodistribucija	1.190.000	696.880	1.302.281	186,87	109,44
5.	Prihodi od ost.usluga koje pruža RJ ViK	238.000	185.819	229.078	123,28	96,25
6.	Prihodi od fiksnih naknada za cijenu vodnih usluga	654.000	652.748	732.510	112,22	112,00
7.	Prihodi od ostalih usluga koje pruža RJ Čistoća	2.035.000	1.742.471	1.530.583	87,84	75,21
8.	Ostali poslovni prihodi	37.000	65.141	235.937	362,19	637,67
	U K U P N O:	65.241.907	58.236.098	64.397.601	110,58	98,71

Najznačajnije učešće u poslovnim prihodima imaju prihodi od prodaje električne energije **83,50%**, zatim prihodi od usluga odvoza smeća 5,15%, prihodi od prodaje vode 5,10%, prihodi od ostalih usluga Čistoće 2,38%, i td.

9.1.2. Poslovni rashodi

Poslovni rashodi iskazani su u iznosu od **65.466.442 KM** i veći su za 10,04 % u odnosu na poslovne rashode prethodne godine. U odnosu na prošlu godinu povećani su troškovi nabavke električne energije, materijalni troškovi, troškovi plata i ostalih davanja zaposlenim, troškovi proizvodnih usluga, te nematerijalni troškovi.

Struktura poslovnih rashoda data je u tabeli ispod:

R.b.	Opis	Planirano za 2024. godinu	Ostvareno u 2023. godini	Ostvareno u 2023. godini	Index	Index
	1	2	3	4	4/3	4/2
1.	Nabavna vrijednost el. energije	42.205.684	40.332.005	43.179.920	107,06	102,31
2.	Materijalni troškovi	3.827.010	3.027.002	3.129.379	103,38	81,77
3.	Troškovi plata i ostalih primanja zaposlenih	14.785.211	12.629.773	15.006.918	118,82	101,50
4.	Troškovi proizvodnih usluga	1.798.378	1.282.556	1.439.144	112,21	80,02
5.	Amortizacija	1.785.000	1.564.872	1.853.385	118,44	103,83
6.	Nematerijalni troškovi	746.260	658.624	857.696	130,23	114,93
	UKUPNO	65.147.543	59.494.832	65.466.442	110,04	100,49

Troškovi nabavne vrijednosti električne energije u 2024. godini ostvareni su u iznosu od **43.179.920 KM** i u odnosu na prethodnu godinu veći su za 7,06 % ili nominalno izraženo za 2.847.915 KM. Veći troškovi nabavke el. energije posledica su veće nabavljene količine el. energije, koja je uslijedila zbog ekstremnih vremenskih prilika. U 2024. godini je nabavljeno 288.179.345 kWh električne energije što je za 3,72 % više u odnosu na 2023. godinu. Ulazna cijena je tokom 2024. godine ostala je nepromijenjena i iznosi 14,60 f/kWh, (neznatno su uvećani samo ostali troškovi). Gubici el. energije su ostvareni u iznosu od 28.813.053 kWh ili 10,00% i nešto su manji u odnosu na 2023. godinu kada su iznosili 10,12%.

Nabavna vrijednost el. energije čini **65,96 %** poslovnih rashoda ili 64,35% ukupnih rashoda, a i tokom 2024. godine, a električna energije je nabavljana od MH Elektroprivreda Republike Srpske, Matično preduzeće a.d. Trebinje.

Materijalni troškovi su ostvareni u iznosu od **3.129.379 KM** i veći su u odnosu na 2023. godinu za 3,38%, a odnose se na troškove utrošenog i potrošni materijal (koji koriste radne jedinice za redovno obavljanje djelatnosti, kao i troškovi rezervnih dijelova za treća lica), troškove HTZ oprema, materijal za čišćenje i održavanje, štampari i kancelarijski materijal, troškove goriva i energije, troškove rezervnih dijelova, troškove sitnog inventara i sl.

Tabela: Troškovi utrošenog i potrošnog materijala

R.b.	Troškovi materijala	Planirano za 2024.	Ostvareno u 2023.	Ostvareno u 2024	Index	Index
	1	2	3	4	4/3	4/4
1.	Troškovi utrošenog materijala	1.200.000	581.800	1.035.747	178,02	86,31
2.	Troškovi potrošnog materijala	600.000	577.886	191.542	33,15	31,92
3.	Troškovi HTZ opreme i uniformi	150.000	179.006	107.155	59,86	71,44
4.	Tr. materijala za čišćenje i održavanje	21.010	22.900	0	0	0
5.	Kancelarijski materijal	50.000	35.329	39.826	112,73	79,65
6.	Štampani materijal	30.000	36.570	32.400	88,60	108,00
7.	Ostali materijal	5.000	2.763	0	0	0
511	UKUPNO:	2.056.010	1.436.254	1.406.670	97,94	68,42

Tabela: Troškovi goriva i energije

R.b.	Troškovi goriva i energije	Planirano za 2024.	Ostvareno u 2023.	Ostvareno u 2024	Index	Index
	1	2	3	4	4/3	4/4
1.	Troškovi goriva	695.000	564.295	512.977	90,91	73,81
2.	Troškovi ulja i maziva	20.000	12.325	13.241	107,43	66,21
3.	Troškovi el. energije Hrgovi	30.000	27.309	31.620	115,79	105,40
4.	Tr.vlastite potrošnje el. energije	800.000	806.154	1.028.563	127,59	128,57
512	UKUPNO:	1.545.000	1.410.083	1.586.401	112,50	102,68

Tabela: Troškovi rezervnih dijelova

R.b.	Troškovi rezervnih dijelova	Planirano za 2024.	Ostvareno u 2023.	Ostvareno u 2024	Index	Index
	1	2	3	4	4/3	4/4
1.	Rez.dijelovi za vozila i mehanizaciju	50.000	17.527	22.374	127,65	44,75
2.	Rez. dijelovi za opremu i postrojenja fabrike vode	50.000	22.378	8.271	44,76	16,54
3.	Rez. dijelovi za IT sektor	11.000	35.447	2.832	7,99	25,75
513	UKUPNO:	111.000	75.352	33.477	44,43	30,16

Tabela: Troškovi sitnog inventara

R.b.	Troškovi rezervnih dijelova	Planirano za 2024.	Ostvareno u 2023.	Ostvareno u 2023	Index	Index
	1	2	3	4	4/3	4/4
1.	Tr. sitnog inventara u upotrebi	73.000	71.028	62.193	87,56	85,20
2.	Troškovi auto guma TMV	35.000	28.470	34.600	121,53	98,86
3.	Troškovi auto guma PMV	7.000	5.815	6.037	103,82	86,24
514	UKUPNO:	115.000	105.313	102.830	97,64	89,42

Troškovi plata i ostalih primanja zaposlenih ostvareni su u iznosu od **15.006,918 KM** i veći su u odnosu na 2023. godinu za 18,82 % ili 2.377.145 KM. Povećanje troškova plata i ostalih primanja zaposlenih nastalo je zbog povećanja naknada za topli obrok sa 5 KM na 8 KM po radnom danu, povećanje koeficijenta „1“ za sve zaposlene od 1. 9.2023. godine, te uvođenje troškova prevoza od 01.08.2024. godine.

U troškove plata i ostalih primanja zaposlenih ulaze: troškovi bruto plata, troškovi naknade za topli obrok, otpremnine u penziju, materijalne pomoći zaposlenim (smrt zaposlenika ili člana uže porodice), troškovi službenih putovanja, troškovi naknada članovima UO, troškovi naknada po osnovu Ugovora o djelu i Ugovora o privremenim i povremenim poslovima, putni troškovi i sl.

Troškovi plata i ostalih primanja zaposlenih (grupa troškova 52) čine 22,92% poslovnih rashoda JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH.

Tabela: Troškovi bruto plata

R.b.	Troškovi Bruto plata	Planirano za 2024.	Ostvareno u 2023.	Ostvareno u 2023	Index	Index
	1	2	3	4	4/3	4/4
1.	Tr. plata direktnog rada	8.600.000	7.225.267	8.683.209	120,18	100,97
2.	Porez na plate	138.000	84.169	137.385	163,23	99,55
3.	Doprinosi na plate	3.945.343	3.406.426	3.992.862	117,22	101,20
4.	Doprinosi na osnovicu zaposlenih	435.000	374.341	435.539	116,35	100,12
520	UKUPNO:	13.118.343	11.090.203	13.248.995	119,47	101,00

Tabela: Troškovi službenih putovanja

R.b.	Troškovi Bruto plata	Planirano za 2024.	Ostvareno u 2023.	Ostvareno u 2024	Index	Index
	1	2	3	4	4/3	4/4
1.	Dnevnice sl.putovanja u zemlji	4.000	3.000	4.217	140,57	105,43
2.	Tr. smještaja na sl. putovanju u zemlji	6.000	2.262	6.371	281,65	106,18
3.	Dnevnice sl. putovanja u inostranstvu	4.000	5.756	4.616	80,19	115,10
4.	Tr. smještaja na sl. putovanj u inostranstvu	5.000	11.214	7.054	62,90	141,08
5.	Ost. troškovi sl.putovanja	1.000	608	2.135	351,15	213,50
523	UKUPNO:	20.000	22.840	24.393	106,80	121,97

Tabela: Troškovi ostalih primanja zaposlenih

R.b.	Troškovi ostalih primanja zaposlenih	Planirano za 2024.	Ostvareno u 2023.	Ostvareno u 2024.	Index	Index
	1	2	3	4	4/3	4/4
1.	Naknade za TO	907.368	759.844	751.706	98,93	82,84
2.	Naknade za otpremnine u penziju	69.500	80.239	71.370	88,95	102,69
3.	Materijalna pomoć za slučaj smrti	30.000	43.075	27.543	63,94	91,81
4.	Ostale naknade (8. Mart. paketići, poklon bon penzionerima i sl.)	10.000	15.215	9.966	65,50	99,66
5.	Troškovi prevoza zaposlenih	150.000	134.000	153.172	114,31	102,11
524	UKUPNO:	1.166.868	1.032.373	1.013.757	98,20	86,88

Tabela: Troškovi naknade članovima UO

R.b.	Troškovi naknada UO	Planirano za 2024.	Ostvareno u 2023.	Ostvareno u 2024.	Index	Index
	1	2	3	4	4/3	4/4
1.	Naknade članovima UO	80.000	72.880	75.696	103,86	94,62
527	UKUPNO:	80.000	72.880	75.696	103,86	94,62

Tabela: Troškovi naknade po osnovu Ugovora

R.b.	Troškovi naknada po osnovu Ugovora	Planirano za 2024.	Ostvareno u 2023.	Ostvareno u 2024.	Index	Index
	1	2	3	4	4/3	4/4
1.	Troškovi naknada po osnovu Ugovora o djelu	15.000	15.650	14.474	92,49	96,49
2.	Troškovi naknade po osnovu Ugovora o PPP	385.000	395.827	629.603	159,06	163,53
529	UKUPNO:	400.000	411.477	644.077	156,53	161,02

Troškovi proizvodnih usluga ostvareni su u iznosu od **1.439.144 KM** i veći su za 12,21% u odnosu na 2023. godinu. U odnosu na prošlu godinu povećani su troškovi održavanja, troškovi zakupa i iznajmljivanja opreme i mehanizacije, troškovi reklame i oglašavanja, te ostali troškovi u kojima su najznačajnije stavke troškovi održavanja higijene 119.017 KM i troškovi obezbjeđenja i pratinje novca 125.130 KM. U nastavku je prikazana analitika značajnijih iznosa troškova proizvodnih usluga

Tabela: Troškovi izrade i dorade učinaka

R.b.	Troškovi izrade i dorade učinaka	Planirano za 2024.	Ostvareno u 2023.	Ostvareno u 2024.	Index	Index
	1	2	3	4	4/3	4/4
1.	Troškovi analize vode	50.000	44.940	51.420	114,42	102,84
2.	Troškovi saniranja i održavanja komunalne infrastrukture	40.000	125.563	3.213	2,56	8,03
3.	Troškovi saniranja terena pri intervencijama i prateće usluge	85.000	42.245	70.197	166,17	82,58
530	UKUPNO:	175.000	212.748	124.830	58,68	71,33

Tabela: Troškovi održavanja

R.b.	Troškovi održavanja	Planirano za 2024.	Ostvareno u 2023.	Ostvareno u 2024.	Index	Index
	1	2	3	4	4/3	4/4
1.	Tr. tekućeg održ. i adaptacija objekata	100.000	4.660	86.131	/	86,13
2.	Tr. održavanja sistema grejanja i hlađenja	50.000	2.480	7.000	/	14,00
3.	Tr. održavanja vozila i radnih mašina i opreme	630.000	539.078	518.706	96,22	82,33
4.	Održavanje aplikativnih softvera	40.000	85.976	19.801	23,03	49,50
5.	Održavanje sistema tehničke zaštite	15.000	15.088	10.950	72,57	73,00

6.	Tr. baždarenja mjernih instrumenata	50.000	0	2.110	/	4,22
7.	Održavanje objekata komunalne infrastrukture TS, Fabrika Vode, pumpna postrojenja	125.000	69.406	192.687	277,62	154,15
8.	Ostala održavanja	6.628	2.116	5.282	/	79,69
532	UKUPNO:	1.016.628	718.804	842.667	117,23	82,89

Tabela: Troškovi zakupa

R.b.	Troškovi zakupa	Planirano za 2024.	Ostvareno u 2023.	Ostvareno u 2024.	Index	Index
	1	2	3	4	4/3	4/4
1.	Troškovi zakupa rezervoara za vodu	15.000	3.673	4.303	117,15	30,69
2.	Troškovi zakupa opreme i mehanizacije	200.000	51.799	154.495	298,26	77,25
533	UKUPNO:	215.000	55.472	158.798	286,27	73,86

Tabela: Troškovi promocije, reklame i oglašavanja

R.b.	Troškovi promocije, reklame i oglašavanja	Planirano za 2024.	Ostvareno u 2023.	Ostvareno u 2024.	Index	Index
	1	2	3	4	4/3	4/4
1.	Troškovi oglašavanja i reklama po koproducentskim ugovorima	25.000	34.750	23.000	66,19	92,00
2.	Troškovi reklamnog materijala sa logom preduzeća	20.000	6.825	20.518	/	102,59
535	UKUPNO:	45.000	41.575	43.518	104,67	96,71

Tabela: Troškovi ostalih proizvodnih usluga

R.b.	Troškovi ostalih proizvodnih usluga	Planirano za 2024.	Ostvareno u 2023.	Ostvareno u 2024.	Index	Index
	1	2	3	4	4/3	4/4
1.	Tr. obezbj. prostora za got. naplatu i transport novca	140.000	114.844	125.130	108,96	89,38
2.	Tr. parking karti	4.000	2.400	2.580	107,50	64,50
3.	Tr. ispitivanja el.izol.opreme	5.000	3.220	4.298	133,48	85,96
4.	Tr.usl. isp.podzemnih kablova	5.000	2.200	0	/	/
5.	Tr. isp.mjernih instrumenata	5.000	0	0	/	/
6.	Tr.isp.uslova radne sredine	3.000	2.100	1.370	65,24	45,67
7.	Tr.usluga periodičnog pregleda sr.rada	4.000	1.237	2.700	218,27	67,50
8.	Tr.ispitivanja inst.niskog napona	2.000	2.396	2.500	104,34	125,00
9.	Tr. mjerenja koncentracije plinova u tijelu deponije	5.000	1.850	1.000	54,05	80,00
10.	Tr. održavanja higijene	138.000	112.845	119.017	105,47	86,24
11.	Tr. usluga štampe računa	30.000	8.628	9.006	104,38	30,02
12.	Ostali tr.(ezaloniranje i kontr. vatrogasne i hidr.opreme)	2.750	1.236	1.730	139,97	62,91
539	UKUPNO:	343.750	252.956	269.331	106,47	78,35

Troškovi amortizacije ostvareni su u iznosu od **1.853.385 KM** i veći su u odnosu na prethodnu godinu za 288.513 KM ili 18,44%, a što pokazuje da je nabavljen dio opreme i mehanizacije i isti stavljen u upotrebu ali i da je izvršeno rezervisanje troškova za pokrenute sudske postupke, te naknade za otpremnine u penziju u skladu sa MRS br.37.

Amortizacija materijalne i nematerijalne imovine obračunata je primjenom stopa amortizacije utvrđenih Računovodstvenim politikama preduzeća, a u skladu sa Zakonom o porezu na dobit preduzeća.

Tabela: Troškovi amortizacije

R.b.	Troškovi amortizacije	Planirano za 2024.	Ostvareno u 2023.	Ostvareno u 2024.	Index	Index
	1	2	3	4	4/3	4/4
1.	Troškovi amortizacije	1.785.000	1.564.872	1.639.385	104,76	91,84
2.	Troškovi rezervisanja	0	0	214.000	/	/
540	UKUPNO:	1.785.000	1.564.872	1.853.385	118,44	103,83

Nematerijalni troškovi su ostvareni u iznosu od **857.696 KM** i veći su u odnosu na 2023. godinu za 30,22%. U nematerijalne troškove ulaze: troškovi neproizvodnih usluga (troškovi stručnog usavršavanja, obuke za rukovanje radnim mašinama i uređajima, usluge certifikacijskog audita, troškovi advokatskih usluga, usluge notara i sudskih vještaka, troškovi zdravstvenih usluga – sistematski pregledi i sl), troškovi reprezentacije (reprezentacija u poslovnim prostorijama i ugostiteljskim objektima), troškovi premije osiguranja (premije za osiguranje radnika od posledica nesrećnog slučaja, osiguranje putničkih i teretnih vozila), bankarske usluge (troškovi platnog prometa i troškovi bankarskih garancija), telefonske usluge (troškovi fiksne i mobilne telefonije, te ostale poštanske i telekomunikacione usluge), troškovi poreza (porez na imovinu, naknada za šume, registracije vozila, regulatornih naknada za DERK), članarine privrednim komorama i ostali nematerijalni troškovi (naknada za obnovljive izvore energije, troškovi oglašavanja u službenom glasniku, administrativne i sudske takse, takse na presude osnovnog suda i sl.).

Tabela: Troškovi neproizvodnih usluga

R.b.	Troškovi neproizvodnih usluga	Planirano za 2024.	Ostvareno u 2023.	Ostvareno u 2024.	Index	Index
	1	2	3	4	4/3	4/4
1.	Troškovi usluga eksterne revizije	12.000	33.300	11.700	35,14	97,50
2.	Troškovi usluga nadzornog i certifikacijskog audita	13.150	10.775	14.275	132,48	108,56
3.	Troškovi stručnog usavršavanja i obrazovanja	20.000	9.357	11.094	118,56	55,47
4.	Tr. stručne obuke za rukovanje opremom	10.000	3.375	1.520	45,04	15,20
5.	Tr.advokatskih usluga	55.000	41.985	31.463	74,94	57,21
6.	Tr. sistematskog pregleda	50.000	39.350	1.215	3,09	2,43
7.	Tr.usluga sudskih vještaka, procjenitelja, notara	10.000	984	6.150	/	61,50
8.	Tr. usluga deratizacije i dezinfekcije	10.000	6.824	7.903	115,81	79,03
9.	Tr.izrade projekata	13.000	702	1.600	227,92	12,31
10.	Tr. ost. neproizvodnih usluga (geodetski i ostali snimci)	10.490	5.789	6.000	103,64	57,20
550	UKUPNO:	203.640	152.441	92.920	60,95	45,63

Tabela: Troškovi reprezentacije

R.b.	Troškovi reprezentacije	Planirano za 2024.	Ostvareno u 2023.	Ostvareno u 2024.	Index	Index
	1	2	3	4	4/3	4/4
1.	Troškovi reprezentacije u sopstvenim prostorijama	5.000	5.876	2.653	45,15	53,06
2.	Troškovi reprezentacije-ugostiteljske usluge	14.000	20.112	12.589	62,59	89,92
3.	Ostali troškovi reprezentacije	1.000	145	568	/	56,80
551	UKUPNO:	20.000	26.133	15.810	60,50	79,08

Tabela: Troškovi osiguranja

R.b.	Troškovi promocije, reklame i oglašavanja	Planirano za 2024.	Ostvareno u 2023.	Ostvareno u 2024.	Index	Index
	1	2	3	4	4/3	4/4
1.	Troškovi osiguranja vozila	29.000	23.367	22.530	96,42	77,69
2.	Troškovi osiguranja radnika od posledice nezgode na radu	99.400	91.120	99.403	109,09	100,00
552	UKUPNO:	128.400	114.487	121.933	106,50	94,96

Tabela: Troškovi bankarskih usluga

R.b.	Troškovi bankarskih usluga	Planirano za 2024.	Ostvareno u 2023.	Ostvareno u 2024.	Index	Index
	1	2	3	4	4/3	4/4
1.	Troškovi platnog prometa	14.000	12.884	10.707	83,10	76,48
2.	Troškovi bankarskih garancija	72.000	60.993	50.967	83,56	70,79
553	UKUPNO:	86.000	73.877	61.674	83,48	71,71

Tabela: Troškovi telefonskih i poštanskih usluga

R.b.	Troškovi telefonskih i poštanskih usluga	Planirano za 2024.	Ostvareno u 2023.	Ostvareno u 2024.	Index	Index
	1	2	3	4	4/3	4/4
1.	Troškovi telefonskih usluga – fiksna telefonija	15.000	16.922	15.882	93,85	105,88
2.	Troškovi telefonskih usluga – mobilna telefonija	22.000	30.417	37.759	124,14	171,63
3.	Troškovi usluga ADSL, free phone; iznajmljenih lija; net flete; web hostinga	6.000	13.788	5.840	42,36	97,33
4.	Ostale poštanske i telekomunikacione usluge	10.000	6.689	10.532	157,45	105,32
554	UKUPNO:	53.000	67.816	70.013	103,24	132,10

Tabela: Troškovi poreza, naknada i taksi

R.b.	Troškovi poreza, naknada i taksi	Planirano za 2024.	Ostvareno u 2023.	Ostvareno u 2024.	Index	Index
	1	2	3	4	4/3	4/4
1.	Porez na imovinu	5.000	4.642	4.634	99,83	92,68
2.	Naknada za šume	5.000	17.334	13.151	75,87	263,02
3.	Nakn. za reviziju tehničke	5.000	3.390	256	7,55	5,12

	dokumentacije					
4.	Tr.tehničkog pregleda	8.000	2.589	2.474	95,56	30,93
5.	Tr. registracije vozila, naknade za kretanje vozila, putarine	40.000	14.595	18.854	129,18	47,14
6.	Naknada za djelatnost distribucije i snabdijevanja el. energijom	110.000	110.000	117.000	106,36	106,36
7.	Naknade za katastar	1.000	1.174	590	50,26	59,00
8.	Naknade za izdavanje licenci	1.000	20	290	/	29,00
9.	Naknade za reviziju projekata	1.000	0	0	/	/
10.	Naknade za korištenje GNSS mreže	1.000	1.000	1.000	100,00	100,00
11.	Ostale takse i naknade	4.000	650	2.331	/	58,28
555	UKUPNO:	181.000	155.394	160.580	103,34	88,72

Tabela: Troškovi članarina

R.b.	Troškovi članarina	Planirano za 2024.	Ostvareno u 2023.	Ostvareno u 2024.	Index	Index
	1	2	3	4	4/3	4/4
1.	Troškovi članarina privrednim komorama	2.200	1.665	1.425	85,59	64,77
556	UKUPNO:	2.200	1.665	1.425	85,59	64,77

Tabela: Ostali nematerijalni troškovi

R.b.	Ostali nematerijalni troškovi	Planirano za 2023.	Ostvareno u 2023.	Ostvareno u 2024.	Index	Index
	1	2	3	4	4/3	4/4
1.	Troškovi oglašavanja u sl. glasniku	16.000	15.191	16.275	107,14	101,72
2.	Naknada za obnovljive izvore energije	0	0	229.307	/	/
3.	Troškovi pretplata na časopise i stručne publikacije	2.000	1.873	1.231	65,72	66,05
4.	Troškovi nabavke tablica upozorenja, prve pomoći i ost.usluga	2.000	2.430	1.629	67,04	81,45
5.	Administrativne takse	1.020	805	1.820	226,09	178,43
6.	Sudske takse	50.000	46.112	80.630	174,86	161,26
7.	Takse po presudi	1.000	400	2.449	/	244,90
554	UKUPNO:	72.020	66.811	331.341	/	/

Sučeljavanjem poslovnih prihoda i poslovnih rashoda ostvaren je poslovni gubitak u iznosu od 1.068.841 KM.

9.1.3. Finansijski prihodi

U Bilansu uspjeha, finansijski prihodi su iskazani u iznosu od **212.894 KM** i manji su u odnosu na 2023. godinu za 31,21%, a odnose se prihode od obračunatih zateznih kamata za dane kašnjenja po osnovu redovnih potraživanja od pravnih i fizičkih lica za komunalne usluge, kamate po presudama u korist preduzeća, prihode od naknadnih odobrenja od strane dobavljača i sl.

Tabela: Finansijski prihodi

R.b.	Finansijski prihodi	Planirano za 2024.	Ostvareno u 2023.	Ostvareno u 2024.	Index	Index
	1	2	3	4	4/3	4/4
1.	Prihodi od zateznih kamata po presudama	52.000	108.090	12.347	11,42	23,74
2.	Prihodi od zateznih kamata zbog kašnjenja u plaćanju kom.usluga	168.000	198.103	195.414	98,64	116,32
3.	Prihodi po osnovu protesta bankarskih garancijai nakn.odobrenja	0	2.550	4.672	183,22	/
4.	Ostali finansijski prihodi	0	740	461	62,30	/
661	UKUPNO:	220.000	309.483	212.894	68,79	96,77

9.1.4. Finansijski rashodi

Finansijski rashodi su u izvještajnom periodu ostvareni u iznosu od **117.880 KM** i odnose se na kamate za revolving kredite u iznosu od 5.971 KM, kamate po dugoročnom kreditu 58.835 KM; kamate po kašnjenju u plaćanju 169 KM, rashodi od zateznih kamata po sudskim presudama 49.685 KM, naknada za obradu kredita 3.220 KM. Finansijski rashodi su u izvještajnom periodu veći za 253,71% u odnosu na prethodnu godinu iz razloga što su plaćeni značajniji iznosi zateznih kamata po sudskim presudama, te plaćanje kamate po dugoročnom kreditu.

Tabela: Finansijski rashodi

R.b.	Finansijski rashodi	Planirano za 2024.	Ostvareno u 2023.	Ostvareno u 2024.	Index	Index
	1	2	3	4	4/3	4/4
1.	Kamate po revolving kreditima	6.500	14.295	5.971	41,77	91,86
2.	Kamate po dugoročnom kreditu	60.000	17.691	58.835	/	98,06
3.	Kamate po sudskim presudama	50.000	38.564	49.685	128,84	99,37
4.	Ostali bankarski troškovi	3.500	691	3.389	/	96,83
561	UKUPNO:	120.000	71.241	117.880	165,47	98,23

9.1.5. Ostali prihodi

Ostali prihodi ostvareni su u iznosu od **1.145.635 KM**, a odnose se na prihode od naplaćenih potraživanja od kupaca za koje je izvršen indirektni otpis potraživanja u iznosu od 75.087 KM, primitke koji se odnose na prihode od ukidanja rezervisanja po osnovu primljenih grantova Vlade Brčko distrikta BiH, u iznosu od 568.138 KM, prihode iz ranijih godina u iznosu od 265.688 KM, prihoda od ukidanja neiskorištenih dugoročnih rezervisanja u iznosu od 151.852 KM, te prihodi po osnovu ispravke greške u iznosu od 84.870 KM.

Tabela: Ostali prihodi

R.b.	Ostali prihodi	Planirano za 2024.	Ostvareno u 2023.	Ostvareno u 2024.	Index	Index
	1	2	3	4	4/3	4/4
1.	Prihodi od naplaćenih ind.otpisanih potraživanja	80.000	31.834	75.087	235,87	93,86
2.	Primici (grantovi Vlade BD)	1.104.000	1.822.517	568.138	31,17	51,46
3.	Subvencije za nabavnu cijenu el.energije	0	1.666.667	0	/	/
4.	Prihodi iz ranijih godina	110.000	2.000	265.688	/	241,53
5.	Prihodi od neiskorištenih dugoročnih rezervisanja	0	0	151.852	/	/
6.	Prihodi po osnovu ispravke greške iz ranijeg perioda	0	0	84.870	/	/
67	UKUPNO:	1.294.000	3.523.018	1.145.635	32,52	88,53

9.1.6. Ostali rashodi i gubici

Ostali rashodi ostvareni su u iznosu od **1.519.988 KM**, a odnose se na: rashode po osnovu otpisa stalnih sredstava 7.150 KM; rashodovanje obustavljenih investicija 68.994 KM; rashode po osnovu direktnog otpisa potraživanja 250.583 KM; rashode po osnovu pravosnažnih sudskih presuda 151.499 KM; rashode po osnovu rashodovanja zaliha materijala i rezervnih dijelova u iznosu od 736 KM; troškove sudskog postupka po presudi u iznosu od 105.117 KM, novčane kazne po prekršajnom nalogu 254 KM, naknade štete usljed kvarova na uređajima 23.765 KM; naknada štete po presudi (materijalna i nematerijalna) 141.758 KM, naknada štete po sporazumu 75.171 KM, izdaci za ostale materijalne troškove (sindikalna organizacija) 7.500 KM, rashode po osnovu zakašnjelih faktura iz ranijeg perioda 2.202 KM, grantovi odobreni za rekonstrukciju vodovodne i elektro mreže 455.156 KM, rashode iz ranijih godina 2.219 KM; rashode po osnovu gubitaka vode 123.402 KM, rashode po osnovu ispravke greške iz ranijeg perioda 103.397 KM, te naknadno utvrđene i ostale rashode u iznosu od 1.085 KM.

Tabela: Ostali rashodi i gubici

R.b.	Ostali nematerijalni troškovi	Planirano za 2024.	Ostvareno u 2023.	Ostvareno u 2024.	Index	Index
	1	2	3	4	4/3	4/4
1.	Otpis stalnih sredstava	0	33.841	7.150	21,13	0
2.	Rashodovanje investicija	0	0	68.994	/	/
3.	Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti potraživanja	0	308.676	250.583	81,18	/
4.	Rashodi po osnovu pravosn.sudskih presuda	80.000	35.790	151.499	423,30	189,37
5.	Troškovi sudskog postupka po	70.000	60.610	105.117	173,43	150,17

	presudama					
6.	Troškovi šteta (materijalne i nematerijalne)	136.000	196.764	240.695	122,33	176,98
7.	Grantovi	1.014.000	1.160.863	455.155	39,21	44,89
8.	Ostali rashodi	10.500	136.345	13.996	10,27	133,30
9.	Rashodi po osnovu usklađivanja vrijednosti imovine	0	171.284	0	/	/
10.	Rashodi po umanjenju vrijednosti zaliha materijala i robe	0	289.342	0	/	/
11.	Porezni rashodi perioda	0	38.307	0	/	/
12.	Rashodi po osnovu gubitaka vode	0	0	123.402	/	/
13.	Rashodi po osnovu ispravke greške	0	0	103.397	/	/
57	UKUPNO:	1.310.500	1.070.844	1.519.988	141,94	115,99

Napomena: tokom 2024. godine došlo je do realizacije značajnijeg broja kapitalnih donacije koje se odnose na rekonstrukciju vodovodne i elektro mreže, održavanje i postavljanje javne rasvjete, održavanje javnih česmi i bunarskih kućica isl.

Sučeljavanjem ukupnih prihoda i rashoda i gubitaka, Preduzeće je u periodu 01.01.- 31.12.2024. godine iskazalo neto gubitak u iznosu od -1.348.180 KM.

UPOREDNI PREGLED PLANIRANIH I OSTVARENIH PRIHODA I RASHODA

R.b.	PRIHODI	PLANIRANO 01.01 - 31.12.2024.	OSTVARENO 01.01 - 31.12.2023.	OSTVARENO 01.01 - 31.12.2024.	%	%
	1	2	3	4	4/3	4/2
1.	Prihodi od prodaje učinaka	65.204.907	58.170.957	64.161.664	110,30	98,40
2.	Finansijski prihodi	220.000	309.483	212.894	68,79	96,77
3.	Ostali poslovni prihodi	37.000	65.141	235.937	362,19	637,67
4.	Prihodi na osnovu naplate indirektno otpisanih potraživanja	190.000	31.834	75.087	235,87	41,72
5.	Primitci (Grant vlade) i ostali nepomenuti prihodi	1.104.000	3.491.184	1.070.548	30,66	96,10
	UKUPNO PRIHODI	66.755.907	62.068.599	65.756.130	105,94	98,50
	TROŠKOVI	01.01 - 31.12.2024.	01.01 - 31.12.2023.	01.01 - 31.12.2024.		
1.	Nabavna vrijednost robe robe - el. energija	42.205.684	40.332.005	43.179.920	107,06	102,31
50	Nabavna vrijednost prodane robe	42.205.684	40.332.005	43.179.920	107,06	102,31
2.	Troškovi utrošenog/potrošnog materijala	2.056.010	1.436.254	1.406.670	97,94	68,42
3.	Utrošena energija i gorivo	1.545.000	1.410.083	1.586.401	112,50	102,68
4.	Utrošeni rezervni dijelovi	111.000	75.352	33.477	44,43	28,86
5.	Otpis sitnog inventara i auto guma	115.000	105.313	102.830	97,64	93,48
51	Materijalni troškovi	3.827.010	3.027.002	3.129.378	103,38	81,77
6.	Bruto plate	13.118.343	11.090.203	13.248.995	119,47	101,02
7.	Troškovi službenih putovanja zaposlenih	20.000	22.840	24.393	106,80	147,84
8.	Troškovi ostalih primanja zaposlenih	1.166.868	1.032.373	860.585	83,36	84,04
9.	Troškovi prevoza zaposlenih	150.000	0	153.172	/	102,11
10.	Naknade članovima UO	80.000	72.880	75.696	103,86	94,62
10.	Naknade po osnovu Ugovora o djelu	400.000	411.477	644.077	156,53	161,02
52	Troškovi plata i ostalih primanja zaposlenih	14.785.211	12.629.773	15.006.918	118,82	101,50
11.	Troškovi usluga izrade i dorade učinaka	175.000	212.748	124.830	58,68	71,33
12.	Troškovi transportnih usluga	3.000	1.001	0	/	/
13.	Troškovi usluga održavanja	1.016.628	718.804	842.667	117,23	82,89
14.	Troškovi zakupa i iznajmljivanja	215.000	55.472	158.798	286,27	70,58
15.	Troškovi reklame i sponzorstva	45.000	41.575	43.518	104,67	96,71
16.	Troškovi ostalih usluga	343.750	252.956	269.331	106,47	78,35
53	Troškovi proizvodnih usluga	1.798.378	1.282.556	1.439.144	112,21	80,02
17.	Troškovi amortizacije	1.785.000	1.564.872	1.853.385	118,44	103,83
54	Amortizacija i troškovi rezervisanja	1.785.000	1.564.872	1.853.385	118,44	103,83
18.	Troškovi neproizvodnih usluga	203.640	152.441	92.920	60,95	45,63
19.	Troškovi reprezentacije	20.000	26.133	15.810	60,50	79,05

20.	Troškovi premija osiguranja	128.400	114.487	121.933	106,50	75,55
21.	Troškovi bankarskih usluga	86.000	73.877	61.674	83,48	71,71
22.	Troškovi poštanskih i telekomunikacionih usluga	53.000	67.816	70.013	103,24	132,10
23.	Troškovi poreza, naknada i taksi	181.000	155.394	160.580	103,33	108,49
24.	Troškovi članarina	2.200	1.665	1.425	85,59	64,77
25.	Ostali nematerijalni troškovi	72.020	66.811	333.341	498,93	462,85
55	Nematerijalni troškovi	746.020	658.624	857.696	130,22	114,93
26.	Finansijski rashodi	120.000	71.241	117.880	165,47	98,23
56	Finansijski rashodi	120.000	71.241	117.880	165,47	98,23
27.	Ostali rashodi	1.310.500	2.431.822	1.519.988	62,50	115,99
57	Ostali rashodi i gubitci	1.310.500	2.431.822	1.519.988	62,50	115,99
	UKUPNO TROŠKOVI	66.578.043	61.997.895	67.104.310	108,24	100,79
	FINANSIJSKI REZULTAT	177.864	70.704	-1.348.180		

9.2. Bilans stanja

Bilans stanja predstavlja trenutnu sliku imovinske situacije preduzeća, odnosno veličinu i strukturu sredstava i izvora sredstava na osnovu kojih se može vidjeti materijalni odnosno finansijski položaj preduzeća.

	2022.	2023.	2024.
AKTIVA			
Stalna sredstva	9.426.247	9.641.326	11.486.166
Nematerijalna sredstva	459.853	366.663	335.231
Nekretnine, postrojenja i oprema	8.966.394	9.274.663	11.150.935
Obrtna sredstva	16.536.580	17.192.607	21.041.305
Zalihe	2.778.536	2.441.778	2.782.736
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	3.098.032	3.388.201	3.187.157
Kratkoročna potraživanja	10.660.012	11.354.344	15.058.389
Potraživanja za PDV	0	0	4.739
Aktivna vremenska razgraničenja	0	8.284	8.284
Odložena porezna sredstva	0	1.266	-
Poslovna aktiva	25.962.827	26.835.199	32.527.471
Vanbilansna aktiva	137.937.567	137.937.567	162.906.862
Ukupna aktiva	163.900.394	164.772.766	195.434.333
PASIVA			
Kapital	15.071.414	15.055.385	13.707.205
Osnovni kapital	5.977.268	5.977.268	5.977.268
Rezerve	3.249.310	3.249.310	3.249.310
Neraspoređena dobit	5.844.836	5.828.807	5.828.807
Gubitak do visine kapitala			1.348.180
Dugoročna rezervisanja	564.943	151.852	1.546.789

Dugoročne obaveze	593.471	1.815.735	1.367.487
Kratkoročne obaveze	7.230.826	8.179.976	12.818.735
Pasivna vremenska razgraničenja	2.502.173	1.632.251	3.087.255
Poslovna pasiva	25.962.827	26.835.199	32.527.471
Vanbilansna pasiva	137.937.567	137.937.567	162.906.862
Ukupna pasiva	163.900.394	164.772.766	195.434.333

9.2.1. Stalna sredstva i dugoročni plasmani

U Bilansu stanja na dan 31.12.2024. godine, stalna sredstva su iskazana u neto iznosu od 11.486.166 KM, od čega se 335.231 KM odnosi na nematerijalna stalna sredstva (licence i patente), dok se 11.146.232 KM odnosi na nekretnine postrojenja i opremu, te 4.703 KM na ostala (specifična) stalna materijalna sredstva.

Iznos stalnih sredstva je veći za 19,13% u odnosu na prošlu godinu, jer je ulagano u materijalnu i nematerijalnu imovinu preduzeća, a najznačajnija ulaganje odnose se na:

- Nematerijalna imovina (licence i exchange server) 136.088 KM
- Data centar 161.830 KM
- Specijalna radna mašina rovokopač (kombinorka) 241.900 KM
- Specijalna vozila (autosmećare) 2 kom 600.000 KM
- TS KBTS 10/20/04 kV 1000 kVA 129.915 KM
- Samohodne kosačice 35.088 KM
- AMM sistem za daljinsko očitavanje 849.330 KM
- Specijalno vozila –autosmećara mala 138.000 KM
- Kamion sa kranom 218.300 KM
- Kontejneri 44.957 KM
- Specijalno vozilo za održavanje kanalizacione mreže..... 549.000 KM i td.

9.2.2. Tekuća sredstva

Vrijednost tekućih sredstava iskazana je u iznosu od 21.041.305 KM, a odnose se na:

- a) Zalihe materijala, rezervnih dijelova i sitnog inventara u iznosu od...2.782.736 KM
- b) Gotovinu i gotovinske ekvivalente u iznosu od 3.187.157 KM
- c) Kratkoročna potraživanja 15.058.389 KM
- d) Potraživanja za PDV 4.739 KM
- e) Aktivna vremenska razgraničenja 8.284 KM

Zalihe materijala, rezervnih dijelova i sitnog inventara na dan 31.12.2023. godine iskazane su u iznosu od 2.782.736 KM, a odnose se na:

- a) Sirovine i materijal u skladištu 2.657.387 KM
- b) Sitan inventar na zalihi 125.349 KM

Gotovina i gotovinski ekvivalenti iskazani su u iznosu od 3.187.157 KM i odnose se na stanje novčanih sredstava na transakcionim računima u bankama i gotovinu u porto blagajni.

U Bilansu stanja ukupna **kratkoročna potraživanja** iskazana su u iznosu od 15.058.389 KM, a njihova struktura data je u sledećem pregledu:

a) Potraživanja od kupaca u zemlji	13.453.586 KM
b) Potraživanja akontacije poreza na dobit	48.426 KM
c) Potraživanja od fondova za bolovanja	19.448 KM
d) Potraživanja za sudske takse	14.375 KM
e) Potraživanja od UIO /GTC	1.431.761 KM
f) Ostala kratkoročna potraživanja – avansi	90.793 KM

Ukupna bruto potraživanja od kupaca na dan 31.12.2024. godine iznose 13.634.865 KM. Ispravka vrijednosti potraživanja iznosi 181.279 KM i čini 1,33% ukupne bruto vrijednosti potraživanja od kupaca. Neto vrijednost potraživanja iznosi 13.453.586 KM i veća je za 20,19% ili 2.259.732 KM u odnosu na prethodnu godinu.

Napomena: Potraživanja za zatezne kamate uvrštena su u redovna potraživanja.

Tokom 2024. godine naplaćeno je 97,20% fakturisane realizacije (97,50% el. energija; 95,44% voda i 94,22% odvoz smeća), ali treba napomenuti da je, zahvaljujući aktivnostima na naplati potraživanja i donaciji od strane Brčko distrikta BiH, naplaćeno i cca 2.000.000 KM potraživanja iz ranijeg perioda. Iznos spornih potraživanja je u cijelosti utužen, a Preduzeće redovno obračunava zakonsku zateznu kamatu kupcima za sva potraživanja kojima je istekao period dospijeca naznačen na računu.

Potraživanja za više uplaćene poreze iznosi 48.427 KM, a odnosi se na potraživanja za akontacije poreza na dobit .

Potraživanja od fondova za bolovanje iskazana su u iznosu od 19.448,02 KM, a odnose se na potraživanja po osnovu porodijskog bolovanja i bolovanja preko 42 dana.

Potraživanja od UIO/GTC u iznosu od 1.431.761 KM se odnose na potraživanja za obračunate indirektne poreze za izgradnju GTC.

Ostala kratkoročna potraživanja ostvarena su u iznosu od 90.793 KM, a odnose se na primljene avanse za komunalne usluge.

Potraživanja za PDV se odnose na ulazni porez na koji se nije steklo pravo na odbitak, a isti je iskazan u iznosu od 4.739KM

Aktivna vremenska razgraničenja iskazana su u iznosu od 8.234 KM, a odnose se na unaprijed plaćene premije osiguranja zaposlenih.

9.2.3. Kapital

Na dan bilansiranja, na poziciji kapitala iskazan je iznos od 13.707.205 KM, od čega se na državni kapital odnosi 5.977.268 KM (u julu mjesecu 2021. godine je izvršen upis kapitala u iznosu od 5.975.268 KM, koji se vodio na dugoročnim obavezama – obaveze prema osnivaču koje se mogu konvertovati u kapital), na zakonske rezerve 3.249.310 KM, na neraspoređenu dobit iz ranijih godina 5.828.807 KM, te na gubitak izvještajne godine u iznosu od 1.348.180 KM.

9.2.4. Dugoročna rezervisanja

Dugoročna rezervisanja iskazana su u iznosu od 1.546.789 KM, a odnose se na rezervisanja za započete sudske postupke koji su pokrenuti protiv Preduzeća i rezervisanja za otpremnine u penziju zaposlih koji ispunjavaju zakonske uslove u iznosu od 214.000 KM, te rezervisanja za unaprijed naplaćene ostale prihode – subvencije u iznosu od 1.332.789 KM.

9.2.5. Dugoročne obaveze

Dugoročne obaveze su iskazane u iznosu od 1.367.487 KM, a odnose se na obaveze koje se mogu konvertovati u kapital (kamion tegljač sa prikolicama, koji je nabavila Vlada Brčko distrikta BiH, a koji služi za odvoz smeća na regionalnu deponiju u Zvorniku) u iznosu od 508.601 KM, te obavezu po dugoročnom kreditu u iznosu od 858.886 KM.

9.2.6. Kratkoročne obaveze

Na poziciji kratkoročnih obaveza u Bilansu stanja iskazan je iznos od 12.818.735 KM, koji se odnosi na sledeće obaveze:

• Obaveze po kratkoročnim kreditima	500.000 KM
• Kratkoročni dio dugoročnog kredita	660.598 KM
• Obaveze za pogrešne uplate	9 KM
• Obaveze iz poslovanja.....	10.268.631 KM
• Obaveze po osnovu plata, naknada i ostalih primanja zaposlenih	1.224.796 KM
• Druge obaveze.....	13.299 KM
• Obaveze za PDV	144.503 KM
• Obaveze za ostale poreze i dadžbine	6.899 KM

Obaveze iz poslovanja iskazane su u iznosu od 10.268.631 KM, a odnose se na:

- Primljene avanse.....	895.596 KM
- Obaveze prema dobavljačima	7.941.272 KM
- Ostale obaveze (dobavljači) PDV za GTC	1.431.763 KM

Od navedenog iznosa obaveza prema dobavljačima, na obaveze prema Elektroprivredi Republike Srpske – dobavljaču za isporučenu električnu energiju odnosi se 6.281.159 KM, odnosno faktura za mesec 12/24, koja dospijeva za plaćanje 20.01.2025. godine, a ostatak od 1.660.113 KM se odnosi na obaveze prema ostalim dobavljačima u zemlji i inostranstvu, koje nisu dospjele za plaćanje. Ostale obaveze u iznosu od 1.431.763 KM se odnose na obaveze za PDV/GTC.

Obaveze po osnovu plata, naknada i ostalih primanja zaposlenih iskazane su u iznosu od 1.224.796 KM, a odnose se na obaveze na platu za mjesec 12/2024, čija struktura je data u nastavku:

- Obaveze po osnovu plata i naknada.....	739.482 KM
- Obaveze po osnovu poreza na plate i naknade.....	12.606 KM
- Obaveze za doprinose po osnovu plata i naknada ...	377.426 KM
- Obaveze naknade za TO	65.864 KM
- Obaveze naknade za prevoz	29.418 KM

Iz navedenog se može zaključiti da Preduzeće na vrijeme izmiruje sve dospjele obaveze kako prema dobavljačima, tako i prema zaposlenim, državi i ostalim zainteresovanim stranama.

Druge obaveze iskazane su u iznosu od 13.299 KM, a odnose se na obaveze za naknade članovima Upravnog odbora Preduzeća u iznosu od 5.524 KM, obaveze za poreze na naknade UO i ugovorima o djelu u iznosu od 7.775 KM.

Obaveze za uplatu PDV za obračunski period iskazane su u iznosu od 144.503 KM, a odnose se na obavezu za PDV za mjesec 12/24.

Obaveze za naknade za šume iskazane su u iznosu od 6.899 KM.

9.2.7. Pasivna vremenska razgraničenja

Pasivna vremenska razgraničenja iskazana su u iznosu u 3.087.255 KM, a odnose se na odložene prihode (donacija Vlade Brčko distrikta BiH namijenjena za izgradnju i rekonstrukciju vodovodne, kanalizacione i elektro mreže, održavanje Fabrike vode, proširenje i rekonstrukciju javne rasvjete isl.) Krajem novembra 2024. godine, uplaćena su nam sredstva kapitalne donacije za nesmetano funkcionisanje Fabrike vode u iznosu od 1.132.000 KM, te subvencije od 800.000 KM za razliku u cijeni vode i 428.500 KM za odvoz smeća van teritorije Brčko distrikta BiH što je povećalo vrijednost obaveza ali očekujemo da će sredstva biti realizovana tokom 2025. godine.

9.3. Izvještaj o novčanim tokovima

	2022.	2023.	2024.
I GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	56.784.092	68.381.197	76.632.709
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	54.959.231	69.313.292	73.851.365
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	1.824.861	-	2.781.344
Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti		932.095	-
II GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI			
Prilivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti	100.162	-	
Odlivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti	-	-	3.253.047
Neto prilivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti	100.162	-	-
Neto odlivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti	-	-	-
III GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI			
Priliv gotovine iz finansijske aktivnosti	10.698.695	13.322.264	16.340.658
Odlivi gotovine iz finansijske aktivnosti	11.455.263	12.100.000	16.069.999
Neto odlivi gotovine iz finansijske aktivnosti	756.568	-	-
Neto prilivi gotovine iz finansijske aktivnosti		1.222.264	270.659
UKUPNI PRILIVI GOTOVINE	67.582.949	81.703.461	92.973.367
UKUPNI ODLIVI GOTOVINE	66.414.494	81.413.292	93.174.411
NETO PRILIVI GOTOVINE	1.168.455	290.169	-
NETO ODLIVI GOTOVINE	-	-	201.044
GOTOVINA NA POČETKU IZVJ.PERIODA	1.929.577	3.098.032	3.388.201
GOTOVINA NA KRAJU IZVJ.PERIODA	3.098.032	3.388.201	3.187.157

U prethodnoj tabeli su prikazane informacije o izvorima i upotrebi gotovine tokom tri poslednje godine.

9.3.1. Upravljanje finansijskim rizicima

Preduzeće je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo finansijskim rizicima i to:

- Tržišnim rizicima,
- Riziku likvidnosti,
- Kreditnom riziku

Upravljanje rizicima u Preduzeću je usmjereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Preduzeća u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta.

Tržišni rizik:

Tržišni rizik je rizik da će fer vrijednost ili očekivani budući gotovinski tokovi finansijskih instrumenata fluktuirati usljed promjena tržišnih varijabli kao što su kamatne stope, devizni kursevi i cijena električne energije.

a) Rizik od promjene kursa stranih valuta

Preduzeće je izloženo riziku od promjene kursa stranih valuta prilikom poslovanja u zemlji i inostranstvu, a koji proističu iz poslovanja valutama, prvenstveno EUR. Devizni rizik nastaje u slučajevima neusklađenosti finansijskih sredstava i obaveza izraženih u stranoj valuti sa valutnom klauzulom. U mjeri u kojoj je to moguće, Preduzeće minimizira rizik kroz minimiziranje otvorene devizne pozicije. Konvertibilna marka je fiksno vezana za EUR od svog uvođenja kao valute od 2002. godine, te smatramo da Preduzeće nema veliku izloženost riziku od promjene kursa EUR.

b) Rizik od promjene kamatnih stopa

Preduzeće je izloženo raznim rizicima koji kroz efekte promjena visine tržišnih kamatnih stopa djeluju na njegov finansijski položaj i tokove gotovine. Preduzeće je izloženo riziku promjene kamatnih stopa u mjeri u kojoj kamatonosna sredstva i kamatonosne obaveze dopijevaju za naplatu u različito vrijeme i različitim iznosima.

Napomena: Pozajmljena kreditna sredstva ugovorena su sa fiksnom kamatnom stopom, te je rizik od promjene kamatnih stopa sveden na minimum.

c) **Rizik od promjene cijena električne energije** je rizik koji je prisutan, a na koji Preduzeće ne može samostalno uticati. Preduzeće posjeduje licence za djelatnosti distribucije i snabdijevanja el. energijom, ali nema ni tehničke ni materijalne resurse na nabavku el. energije na berzi (kada je cijena povoljnija), niti naša lokalna zajednice ima mogućnost proizvodnje el. energije, te smo u potpunosti usmjereni na kupovinu. U 2023. godini je Vlada Brčko distrikta BiH djelimično subencionirala razliku u cijeni el. energije (isto očekujemo i u 2025. godini), što predstavlja trenutno ublažavanje rizika, a trajnije rješenje bi bilo proizvodnja bar dijela enegije na području Brčko distriktu BiH.

Rizik likvidnosti je rizik mogućnosti nastanka gubitka, odnosno negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Preduzeća, kada Preduzeće nije sposobno da izmiri sve dospjele obaveze.

Rizik likvidnosti proizilazi iz neusklađenosti novčanih priliva i odliva.

Preduzeće upravlja likvidnošću sa ciljem da osigura da izvori finansiranja budu raspoloživi za izmirenje obaveza u trenutku njihovog dospijanja. Preduzeće neprekidno procjenjuje rizik likvidnosti identifikovanjem i praćenjem promjena u izvorima finansiranja potrebnim za ispunjenje postavljenih ciljeva, a u skladu sa poslovnom strategijom preduzeća.

Krajnja odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti je na menadžmentu preduzeća, koji je izgradio odgovarajući okvir za upravljanje rizikom u skladu sa potrebama preduzeća. Preduzeće upravlja navedenim rizikom održavanjem adekvatnih rezervi, kreditima od strane banaka, kao i ostalim izvorima finansiranja, konstantno nadgleda prognoziranje i stvarne novčane tokove i upoređuje profile dospijanja finansijske imovine i obaveza.

Kreditni rizik je rizik nastanka finansijskih gubitaka Preduzeća ukoliko kupac ne ispunji svoju ugovornu obavezu. Kreditni rizik se prvenstveno vezuje za izloženost Preduzeća po osnovu gotovine i gotovinskih ekvivalenata, depozita u bankama i finansijskim institucijama, potraživanja od pravnih i fizičkih lica i preuzetih obaveza. Obezbeđenje od kreditnog rizika uspostavljeno je preduzimanjem određenih mjera i aktivnosti na nivou preduzeća, a koje su definisane u Pravilniku o naplati potraživanja (opomene, isključenja, reprogramiranje duga, kompenzacija/cesija sa pravnim licima, utuženja, vansudska poravnanja i sl.).

9.3.2. Izabrani finansijski podaci

	2022.	2023.	2024.
Izabrani podaci iz bilansa uspjeha			
Poslovni prihodi	48.499.679	58.236.098	64.397.601
Prihodi od prodaje	48.483.804	58.170.957	64.161.664
Poslovni rashodi	48.039.304	59.494.832	65.466.442
EBIT	464.641	-1.252.634	-1.186.898
EBIT marža	0,96%	-2,15%	-1,85%
EBITDA	2.214.885	312.238	666.487
EBITDA marža	4,57%	0,54%	1,04%
Neto dobit	385.273	70.704	0,00
Neto profitna marža	0,79%	0,12%	0,00
Izabrani podaci iz bilansa stanja			
Gotovina i kratkoročni finansijski plasmani	3.098.032	3.388.201	3.187.157
Nekretnine, postrojenja i oprema	8.966.394	9.274.663	11.150.935
Poslovna aktiva	25.962.827	26.835.199	32.527.471
Finansijske obaveze	0,00	1.222.278	2.019.493
Ukupan kapital	15.071.414	15.055.385	13.707.205
Ostali ključni finansijski podaci			
Rentabilnost kapitala (ROE)	0,03	0,00	0,00
Rentabilnost imovine (ROA)	0,02	0,00	0,00
Rentabilnost investiranog kapitala (ROIC)	1,64	0,28	0,00
Koeficijent finansijske stabilnosti	0,58	0,57	0,69
Finansijske obaveze/kapital	-	0,08	0,15

0

9.3.3. Finansijski pokazatelji

Osnovno ekonomsko pravilo u poslovanju je: Poslovati profitabilno i ostati platno sposoban!

	2022.	2023.	2024.
Pokazatelji profitabilnosti			
EBITDA marža	4,57%	0,54%	-1,85%
Marža poslovne (bruto) dobiti	0,95%	-	-
Marža neto dobiti	0,79%	0,12%	-
Rentabilnost kapitala (ROE)	0,03	0,00	-
Rentabilnost ukupne imovine (ROA)	0,02	0,00	-
Rentabilnost investiranog kapitala (ROIC)	1,64	0,28	-
Pokazatelji aktivnosti			
Koeficijent obrta ukupne imovine	1,91	2,31	2,02
Koeficijent obrta kratkoročne imovine	2,99	3,61	3,13
Broj dana naplate od kupaca	77	66	70,06
Broj dana plaćanja dobavljačima	47	40	47,84
Prihodi od prodaje po zaposlenom (KM)	106.793	132.508	144.184
Troškovi osoblja po zaposlenom (KM)	24.805	28.769	33.723
Prosječan broj zaposlenih	454	439	445
Pokazatelji finansijskog stanja			
Koeficijent trenutne likvidnosti	0,43	0,41	0,25
Koeficijent ubrzane likvidnosti	1,90	1,80	1,42
Koeficijent tekuće likvidnosti	2,29	2,10	1,64
Koeficijent finansijske stabilnosti	0,58	0,57	0,69
Kapital/ukupna aktiva	0,58	0,56	0,42
Finansijske obaveze /kapital	-	0,08	0,15
Finansijske obaveze/EBITDA	-	3,91	3,03
Kapital/stalna imovina	1,60	1,56	1,19
Kapital + dugoročne obaveze /stalna imovina	1,72	1,75	1,45
Pokazatelji ekonomičnosti			
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	1,01	1,00	-
Ekonomičnost poslovanja/prodaja	1,01	0,98	-
Ekonomičnost finansiranja	19,50	4,34	1,81
Pokazatelji zaduženosti			
Koeficijent zaduženosti	0,42	0,44	0,58
Koeficijent vlastitog finansiranja	0,58	0,56	0,42
Koeficijent finansiranja	0,72	0,77	1,37

Analiza finansijskih izvještaja je najvažniji dio cjelokupne analize poslovanja preduzeća. Analiza omogućava odgovor na pitanje kako je preduzeće poslovalo u prethodnom periodu te kako poboljšati rezultate u narednom periodu. Finansijska analiza predstavlja važan alat koji menadžment preduzeća koristi prilikom donošenja poslovnih odluka vezanih za upravljanje poslovanjem i razvojem preduzeća.

Racio analiza, u matematičkom smislu, predstavlja operaciju stavljanja u odnos jedne bilansne pozicije prema drugoj kako bi se dobio pokazatelj koji ukazuje na slabosti ili snagu poslovanja preduzeća.

Racio pokazatelji se mogu klasifikovati u sledeće grupe:

- a) Pokazatelji profitabilnosti (rentabilnosti)
- b) Pokazatelji aktivnosti.
- c) Pokazatelji finansijskog stanja,
- d) Pokazatelji ekonomičnosti,
- e) Pokazatelji zaduženosti

Pokazatelji profitabilnosti izražavaju snagu zarade preduzeća, odnosno pokazuju ukupni efekat likvidnosti, upravljanja imovinom i dugom u cilju ostvarivanja profita. Pokazatelji profitabilnosti se mogu svrstati u dvije grupe:

1. Pokazatelji koji pokazuju profitabilnost u odnosu prema prodaji
 - a. Bruto marža profita
 - b. Neto marža profita
2. Pokazatelji koji pokazuju profitabilnost u odnosu prema ulaganjima
 - a. Rentabilnost imovine
 - b. Rentabilnost kapitala.

U 2024. godini preduzeće je ostvarilo neto gubitak u iznosu od -1.348.180 KM, te samim tim nije stvorilo uslove za izračunavanje pokazatelja profitabilnosti na osnovu kojih se može ocijeniti bonitet preduzeća.

Marža bruto dobiti izračunava se stavljanjem u odnos bruto dobiti i prihoda od prodaje. Što je marža bruto dobiti veća, preduzeće je uspješnije u ostvarivanju zarade.

Neto marža profita je najprecizniji pokazatelj konačnih učinaka realizovanih poslova i pokazuje koliki postotak prihoda ostaje u vidu dobiti kojom se može raspolagati.

Pokazatelj povrata na ukupnu imovinu (ROA) pokazuje sposobnost preduzeća da korištenjem raspoložive imovine ostvari dobit.

Pokazatelj povrata na ukupni kapital (ROE) pokazuje snagu zarade u odnosu na ulaganja.

Zbog specifičnosti uslova osnivanja JP „Komunalno Brčko“ (sva infrastruktura se ne nalazi u našem vlasništvu, nego u vlasništvu našeg osnivača (nama je data na upravljanje i održavanje)), izračunavanje pokazatelja ROA i ROE ne prikazuje realni prinos na kapital i prinos na imovinu.

Preduzeće ostvari prihode i rashode, a samim tim i iskazanu dobit koristeći imovinu koja se ne nalazi u našem vlasništvu.

Pokazatelji aktivnosti poslovanja mjere koliko efikasno preduzeće upotrebljava svoje resurse, odnosno brzinu cirkulacije imovine u poslovnom procesu. Koeficijenti obrta imovine pokazuje koliko se puta u jednoj godini imovina pretvori u prihode, odnosno odnos između ukupnih prihoda i ukupne kratkoročne imovine. Koeficijent obrta potraživanja pokazuje koliko puta godišnje se potraživanja

naplate, odnosno pretvore u novac. Pokazatelj dana vezivanja sredstava odražava prosječno vrijeme u danima kada su potraživanja nenaplaćena. Što je veći broj nenaplaćenih dana to je veća mogućnost kašnjenja u naplati potraživanja. Prilikom tumačenja ovog pokazatelja treba uzeti u obzir uslove koje preduzeće nudi svojim kupcima. Konkretno u našem slučaju je to 25 dana po isteku mjeseca.

Pokazatelji finansijskog stanja - Finansijski položaj preduzeća primarno determiniše njegove mogućnosti finansiranja. Finansijska politika, koju vodi menadžment preduzeća, kreira strategiju i taktiku finansijskog upravljanja na bazi načela i pravila finansiranja, kako bi se sa poslovno – finansijskog aspekta obezbijedili stalnost, rast i razvoj preduzeća. Dobar je onaj finansijski položaj, ako njegova finansijska ravnoteža obezbjeđuje likvidnost na dugi rok, ako je njegova finansijska struktura takva da obezbjeđuje nezavisnost preduzeća u vođenju vlastite poslovne politike i istovremeno pruža sigurnost povjeriocima, te ako preduzeće može obezbijediti finansiranje dijela proširene reprodukcije iz sopstvenih izvora finansiranja.

Pokazatelji likvidnosti imaju za cilj da ukažu na sposobnost preduzeća da izmiruje svoje kratkoročne obaveze uz održavanje potrebnog obima i strukture obrtnih sredstava i očuvanje dobrog kreditnog boniteta. Likvidnost preduzeća isključivo zavisi od priliva i odliva gotovine, dakle od cash flow toka. U konkretnom slučaju možemo primjetiti da su u 2024. godini svi pokazatelji likvidnosti u granicama koje pokazuju da preduzeće na vrijeme izmiruje dospjele obaveze prema povjeriocima.

- a) Racio trenutne likvidnosti pokazuje sposobnost preduzeća da novčanim sredstvima izmiruje dospjele obaveze, odnosno mora imati finansijsku ravnotežu između raspoloživih novčanih sredstava i dospjelih obaveza. U 2024. godini preduzeće je 1 KM kratkoročnih obaveza pokrivalo sa 0,25 KM novčanih sredstava, što pokazuje da preduzeće nije bilo u stanju da kratkoročne obaveze izmiri samo novčanim sredstvima, odnosno da poređenjem sa standardnim pokazateljom, možemo zaključiti da Preduzeće nema zadovoljavajuću trenutnu likvidnost.
- b) Racio tekuće likvidnosti pokazuje sposobnost preduzeća da kratkoročnom imovinom pokrije dospjele kratkoročne obaveze. U 2024. godini 1 KM kratkoročnih obaveza je bio pokriven sa 1,42 KM novčanih sredstava. U poređenju sa standardnim pokazateljom tekuće likvidnosti (2:1) možemo primjetiti da je preduzeće nije ostvarilo tekuću likvidnost.
- c) Racio ubrzane likvidnosti pokazuje sposobnost preduzeća da kratkoročnom imovinom umanjenom za zalihe izmiruje dospjele kratkoročne obaveze. U 2024. godini preduzeće je 1KM kratkoročnih obaveza pokrivalo sa 1,64 KM likvidnih sredstava, što u poređenju sa propisanim standardom (>1) pokazuje da je preduzeće ostvarilo ubranu likvidnost.
- d) Koeficijent finansijske stabilnosti u odnosu na prethodnu godinu prikazuje porast, što predstavlja negativnu tendenciju jer pokazuje da je dio dugoročne imovine finansiran iz kratkoročnih izvora finansiranja, a što nije u skladu sa pravilima finansiranja.

Pretpostavka za održavanje likvidnosti preduzeća je da su dugoročno vezana sredstva jednaka dugoročnim izvorima finansiranja, a kratkoročno vezana sredstva, kratkoročnim izvorima finansiranja. Da bi se likvidnost permanentno održavala, mobilisanje kratkoročno vezanih sredstava mora biti brže od dospijeca kratkoročnih obaveza. Upotrebom strategije upravljanja gotovinom, potraživanjima od kupaca, zalihama i kratkoročnim zaduživanjem se može postići brže mobilisanje kratkoročno vezanih sredstava, čime se obezbjeđuju novčana sredstva neophodna za izmirenje dospjelih obaveza.

Kaže se da preduzeće ima finansijsku ravnotežu, ako su njegova sredstva po obimu i rokovima vezivanja jednaki obimu i vremenu raspoloživosti izvora finansiranja.

Pokazatelji ekonomičnosti mjere odnos prihoda i rashoda i pokazuju koliko se prihoda ostvari po jedinici rashoda. U pravilu pokazatelji bi trebali biti veći od 1, odnosno, što veći, to se više prihoda ostvaruje na jedinici rashoda. U našem slučaju, Preduzeće je u 2024. godini ostvarilo negativno poslovanje, odnosno rashode veće od prihoda.

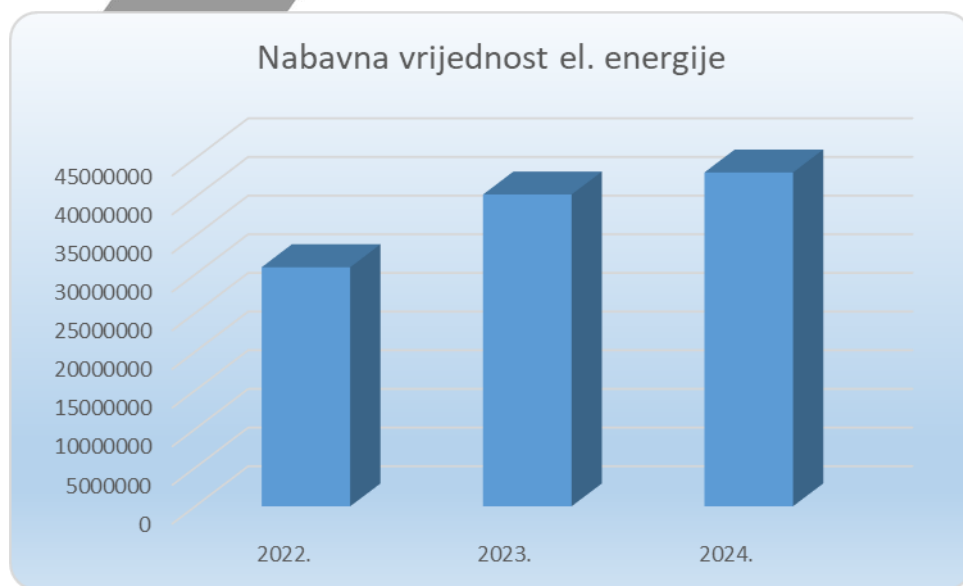
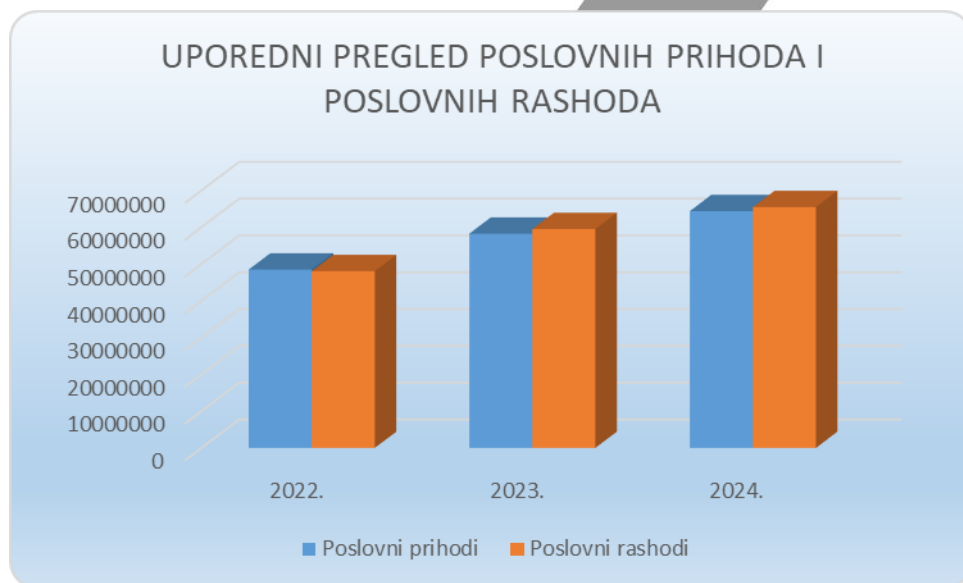
Pokazatelji zaduženosti pokazuju do koje mjere preduzeće koristi zaduživanje kao oblik finansiranja, odnosno koji je postotak imovine nabavljen zaduživanjem. Izvori finansiranja sa vlasničkog aspekta dijele se na sopstvene i pozajmljene. Sopstvene izvore čine sopstveni kapital, koji predstavlja garantnu supstancu preduzeća jer štiti povjerioce od gubitka pozajmljenog kapitala i obezbjeđuje sigurnost u naplati potraživanja. Neto sopstveni kapital jednak je razlici između vrijednosti poslovne imovine iskazane u aktivi i ukupnih obaveza iskazanih u pasivi BS.

U našem slučaju primjećujemo da koeficijent vlastitog finansiranja na nivou prošlogodišnjeg i iznosi 0,58%, odnosno da je finansiranje vršeno 0,42% iz tuđih sredstava. Standardom je propisano da pokazatelj vlastitog finansiranja bude veći od 0,50%, odnosno da se preduzeće finansira više od 50% iz vlastitih sredstava, međutim u savremenim uslovima poslovanja odstupa se od definisanog odnosa i sve veći naglasak se pridaje rezultatima koji se postižu ukupnim kapitalom tj. trajnoj snazi prihoda. U tom kontekstu toleriše se veća zaduženost preduzeća i pomijera se odnos vlastitog i tuđeg kapitala prema omjeru 30:70.

9.3.4. Rentabilnost investiranog kapitala

	2022.	2023.	2024.
Investirani kapital po imovini	13.108.675	14.760.092	18.667.542
Stalna imovina	8.966.394	9.274.663	11.150.935
Nematerijalna ulaganja	459.853	366.663	335.231
Neto poslovni obrtni kapital	10.351.979	10.291.004	10.772.674
Kratkoročna posl. imovina	16.536.580	17.192.607	21.041.305
Zalihe	2.778.536	2.441.778	2.782.736
Potraživanja od kupaca	9.820.327	11.193.854	13.453.586
Ostala potraživanja	839.685	160.490	1.604.803
Gotovina	3.098.032	3.388.201	3.187.157
AVR	0	8.284	8.284
Potraživanja za PDV	0	0	4.739
Poslovne obaveze	(6.184.601)	(6.901.603)	(10.268.631)
Obaveze prema dobavljačima	(5.440.742)	(6.183.333)	(9.373.035)
Ostale poslovne obaveze	(743.859)	(718.270)	(895.596)
Investirani kapital po obavezama	23.460.654	25.051.096	29.440.216
Ukupan kapital	15.071.414	15.055.385	13.707.205
Dugoročne obaveze	1.158.414	1.815.735	1.367.487
Kratkoročne obaveze	7.230.826	8.179.976	12.818.735
Dugoročni finansijski plasmani	(0)	(0)	(0)
Kratkoročni finansijski plasmani	(0)	(0)	(0)
Rentabilnost investiranog kapitala			
Neto dobit	385.273	70.704	-
Investirani kapital	23.460.654	25.051.096	29.440.216
Rent. investiranog kapitala (ROIC)	1,64%	0,28	-

10. Grafikoni

11. ZAKLJUČAK :

Poslovanje JP „Komunalno Brčko“ tokom 2024. godine, između ostalog, obilježilo je sljedeće:

- ✓ Preduzeće je u izvještajnom periodu ostvarilo gubitak u iznosu od -1.348.180 KM,
- ✓ Naplata potraživanja za sve usluge ostvarena je u procentu od 97,20%,
- ✓ 95,50% primljenih zahtjeva i reklamacija riješeno je u definisanim rokovima,
- ✓ Potpisano je 229 ugovora sa kupcima o otplati duga na rate,
- ✓ Svim radnicima se od početka avgusta isplaćuje naknada za prevoz,
- ✓ Nastavljena višegodišnja saradnja sa Pravosudnom komisijom Brčko distrikta BiH na realizaciji programa “Rad za opšte dobro na slobodi”,
- ✓ Učenici JU Poljoprivredne i medicinske škole obavili praksu u JP “Komunalno Brčko”,
- ✓ Vršena redovna i kvalitetna isporuka električne energije,
- ✓ Nabavljeno 288.179.345 kWh električne energije, a kupcima isporučeno 259.366.905 kWh električne energije,
- ✓ Ostvareni gubici u distribuciji u relativnom iznosu od 10,00 %,
- ✓ Vršeno redovno održavanje elektroenergetskih objekata, kontrola postojećih i priključenja novih potrošača,
- ✓ Proizvedeno je 4.827.450 m³ vode u Fabrici vode, a kupcima fakturisano 1.771.687 m³,
- ✓ Prosječno gubici vode u vodovodnom sistemu ostvareni su u iznosu od 63,30 %,
- ✓ Obezbijeđen kontinuitet rada Fabrike vode i postrojenja za proizvodnju i distribuciju vode za piće,
- ✓ Započela realizacija gradnje glavnog transportnog cjevovoda,
- ✓ Preuzeto 5 lokalnih vodovoda,
- ✓ Izvršena defektaža na 16 javnih česmi i iste stavljene u upotrebu,
- ✓ Provedene sve neophodne kontrole kvaliteta vode za piće – rezultati zadovoljavajući,
- ✓ Redovno vršeno održavanje kanalizacione mreže,
- ✓ Nabavljeno specijalno vozilo za održavanje kanalizacione mreže (VOMA),
- ✓ Nabavljena dva velika nova specijalna vozila za prikupljanje i odvoz otpada, te jedan auto – podizač,
- ✓ Prikupljeno 30.182,00 t komunalnog otpada, 38,05 t animalnog otpada, 352,00 t industrijskog otpada i 100,00 t krupnog otpada,
- ✓ Na osnovu rješenja Inspektorata vršeno uklanjanje divljih deponija na teritoriji Brčko distrikta BiH,
- ✓ Realizovano održavanje, čišćenje i pranje javnih površina i saobraćajnica u skladu sa planovima investitora – Odjeljenja za javne poslove,
- ✓ Neophodno popunjavanje upražnjenih radnih mjesta u skladu sa traženim znanjima i kompetencijama, kao i stvaranje boljih uslova rada i za već zaposlene i za buduće zaposlenike, s obzirom na evidentan odliv radnika u svim branšama.